

Kòritò

ǒ Kànìsà tò Pòlò andí wemberè tí bhàrwà
Yàrí bhàrwà ò ì nòtù ádròdrǒ dhu tí dhu

Yàrí bhàrwà nandí ní Pòlò, Yèsù bhà uvitatále. Kängbɛ ndi Kòritò tó kígò ǒ Kànìsà wemberè tí, mbèmbè iwà imbò kumì atɔ núdà Yèsù ka kúgù dhu-dzidǒ rórò (Kas 18.1-3). Kándí bhàrwà ndi Kànìsà tò mbèmbè iwà imbò atɔ núdà rórò. Ndi kàsùmì ǒ kätù ndi Èfèsò tó kígò ò.

Kòritò ní ǐ Àkayà tó pbìrì ǒ ádrùngbǎ kígò (Kòmbí ka kárí ndi pbìrì ànzi Pbagìríkí tó pbìrì tí). Ndi kígò ǒ ǐ ǐ ale-tidò ní ǐ dhèdhèrò pbìrì ǒ bhà: Pbagìríkí mà, Pbarómá mà, Pbayàhúdì mànà. Tdǔ ì a'u Yèsù rò, ì ale nzínzi ǒ ábhǒ ale nyú nóongónà sànamǔ-nzo-owù núngu, 'àdù dhèdhèrò irèta-tidò-owù núngu átò.

Pòlò náabà màkǔrù dhèdhèrò ale-tí'òná rò Kòritò tó kígò ǒ Kànìsà ǒ arí ndònzì dhu dǒ (1Kò 1.11; 5.1). Ndi kígò ǒ pbàkrístò náazè dhu ní Pòlò rìtè ìngbà dhu bhèyi màtí ì ádù òkò ìnzà Yèsù ná'ù ale nzínzi ǒ dhu fíyò. Ní wemberè tó pbìndà bhàrwà ǒ, Pòlò rǐ dhu àndí yà ndi ndábà màkǔrù dǒ, ndàdù dhu àdu yà tsùnà ka kóngù dhu dǒ.

Bhàrwà-nyìtì ka kóhù tí dhu

- **Bhàrwà**-dòkpa (1.1-9).
- Ìndrǔ-ǒnga rǐ ndùndò Kànìsà ǒ dhu (1.10-4.21).
- Ìnzà ìndrǔ àkǎ 'ònzì mànyònnè dhu mà, ì númbǎ ale àkǎnà 'òkò tí fí-dzá dhu mànà dhu (5.1-7.40).
- **Pbàkrístò** rǐ ǐ dǒyá ìtírò Kàgàwà-nyìkpó ǒ dhu (8.1-11.1).

- Sòmă-dzà ǒ vèbhále mà kpabhále mànà àkă 'ÿi nà ǒfò mà, Ádrùngbǎle Yèsù àbhũ rí kirè ònyù dǒ dhu mànà (11.2-34).
- Ìlǎ-Alafí arúbhǒna dhèdhèrò pèrè-tidò, kà nǎ ka kádù kasu ònzì tí Kànìsà ǒ dhu mànà (12.1-14.40).
- Krístò ingbè ndì ɔvɛ-bvù rò dhu dǒ Yèsù ná'ù ale núungbeyà ì dhu nídè dhu (15.1-58).
- Bhàruwà ríku dóná rò dhu (16.1-24).

Pòlò rǎ Kòritò tó kigò ǒ pbàkrístò nóvi dhu

(1Kò 1.1-7; Kas 18.1-11; Fíl 1.3-6; Kòl 1.3-6)

¹ Yàrí bhàruwà nandí ní ìma, Pòlò, yà Kàgàwà ánzi ndì nyú ndì ndózè ka dhu bhèyi rǐ'ì Yèsù Krístò bhà uvitatále tí ale. Mǎ mí'ì atdíkpá àlě t'ádòná Sòsitèni* mànà. ² Ma màndí dhu fùkù, Kòritò tó kigò ǒ rǐ'ì Kàgàwà bhà kànìsà tírò. Nyǐ ní yà nyǐ nyú'ò nyǐ nyǐlǎ Kàgàwà-nyǐkpó ǒ Yèsù Krístò nyǐ nyá'ù dhu-otù ǒ ale. Kàgàwà únzi nyǐ ndínǐ nyǐ nyoko tí pbìndà ale tí, kóró ngùkpá ale kǎkà àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù Krístò-ɔvò ìfũ arí kóró ngari ǒ mànà. Ndi Yèsù Krístò ní abádhí tó Ádrùngbǎle, ndirò ka ní àlě tó Ádrùngbǎle átò. ³ Àlě t'Ábanà Kàgàwà mà, ndi àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù Krístò mànà náká 'àsò nyǐ, 'àdù nyǎbhu nyòkò màrùngà ǒ.

Yèsù Krístò-otù ǒ àlě karábàna asota

⁴ Ma marí ɔtso àbhũ bílìnganà pbàkà Kàgàwà tò okúku dò rò, yà Kàgàwà ábhu nyǎbà Yèsù Krístò-otù ǒ ìdzìngà-okú dò rò. ⁵ Obhó tí, Krístò mànà fùkù ungbòta-otù ǒ, Kàgàwà írǎ nyǐ kóró dhu nǐ, ròsè dòtsí ní yà ale-dò àlě rí ɔvɛ ùnɔ nyǐ nyá'í dhu mà, ìnga nyǐ nyú'ni dhu mànà dhu nǐ. ⁶ Krístò dǒ ka káwe dhu nábà ngari ɔbì nyú nà afíku

*

1:1 1.1 Kas 18.17

ò. ⁷ Ndi dhu bhëyi ní ndi, yà àlě tó Ádrùngbàlɛ Yësù Krístò rǐ ndìtɛ kpangba òná idho òdɔ nyǐ nyí ònanǎ, rùkú ndi nòtdì Ìlǐlǎ-Alafí aríbhona ìndrù tó perè rǐ mbǎ ìǐ atdí màtí. ⁸ Ka ní ndi nyǐ nabhùya nyíkò pòtsó, ràrà àhɔ yà adzi ǒ dhu-tsù rǐ ndòdì dhu ò. Ndi dhu bhëyi ní ndi, nyǒbhɔ rí atdí afátá dǒ màtí atdí alɛ mà níǐ'iya ìmbǎ, wò ndi àlě tó Ádrùngbàlɛ Yësù Krístò rǐngò òná idho ǒ. ⁹ Kàgàwà ní ndi ndùndò dhu ìfǔ arí alɛ. Àbadhi ní ndi nyǐ nunzi nyǔngbò nyǐ Idhùnà Yësù Krístò, àlě tó Ádrùngbàlɛ mànà.

Ìndrù-ǒngà rǐ ndùndò Kànìsà ǒ dhu

¹⁰ Àbanǐnzó, ma mìtdè nyǐ ìtdè tí àlě tó Ádrùngbàlɛ Yësù Krístò-òvò rǒ, ndíńǐ nyǐ kóró nyǐ nyowu tí òtɛ rǒ atdí dhu dǒ, ìmbǎ ìndrù-ǒngà rǐ ndùndò dhu ràdù ìǐ nzínzìkɔ ǒ. Nyǐ nyàkǎ nyòkò atdíngà ǒ, nyǐǐ atdí ìngà t'únìta nà, nyǎdù ìǐ atdí ìrèta nà. ¹¹ Obhó tí, àbanǐnzó, Klǒè bhà-dzá-bhà-tsǔ, ma mǐrǐ dhu atsɔ rarǐǐ nzínzìkɔ ǒ. ¹² Ma màtina yà dhu bhëyi: ìngbàtí ìlì ndi alɛ mà nzínzìkɔ ǒ náarí vurò dhu ùndò ngǎtsi alɛ rǔnɔna dhu nà. Atdí alɛ náarátina: «Ìma, ma ní Pòlò bhà alɛ,» ngǎtsi alɛ ràdù àtìna: «Ìma, ma ní Apòlò bhà alɛ.» Ndirò ngǎtsi alɛ arátina: «Ìma, ma ní Kefà* bhà alɛ,» ngǎtsi-tsí ràdù àtìna: «Ìma, ma ní Krístò bhà alɛ.» ¹³ Ní, Krístò-ǒngà nùndò tí ùndò ndi? Tí ìma Pòlò ndi ka kutó ma mùsàlabhà dǒ okúkɔ dǒ rò? Nyǐ nyalú tí bàtizò, ìma, Pòlò nòòvò rǒ? ¹⁴ Ma marí òtsò àbhǔ Kàgàwà tò, ìnzá ma mábhɔ bàtizò nzínzìkɔ ǒ atdí alɛ tò màtí dhu-okú dǒ rò, pbétù, ma múbho ka fǐyò ní Krisipò* mà kèlě Gǎyò* nà, ¹⁵ akɛ atdí alɛ mà náarana àtìna, nyǐ rálǔ bàtizò òvòdu rǒ nǐ.

* 1:12 1.12 Kefà ní PÉTÈRÙ Pbàgiríkí t'ávàna ǒ. * 1:14 1.14

¹⁶ Mbèmbè àdzo dhu ní, ma múbho bàtizò átò Stìfanù bhà-dzá-bhà tò dhu*. Ròsè kòrí aɛ dònǎ, ma m̀̀ni nzá iwà ma mábhù bàtizò ngàtsi aɛ tò màtí dhu.

Yěsù Krístò ní Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó ɔbi mà, kàbhà dhu-ǒnga t'òvòta tó ɔfò mànà

¹⁷ Krístò níivi nzá ma m̀̀rà bàtizò ùbho ìndrù tò, pbétù kívi ma ndíni ma m̀̀vɔ tí Ídzì M̀̀kǔrù ìndrù tò. Kívi ma ndíni ma mara tí k̀̀vɔ rò ìnzá ma mìtsu ìndrù aríi nà dhu-ǒnga t'òvòta tó ìrèta òtèdu ò rórò. Ndi dhu bhèyi ní ndi, Krístò avè mùsàlabhà dǒ dhu níwí nzá ndi ndíi nà ádrùngbǎnga tó ɔbi. ¹⁸ Obhó tí, Krístò avè mùsàlabhà dǒ dhu tó m̀̀kǔrù òvɔ ka kí ìndrù tò dhu, nózù kǎkà dhòdhódhonganà ì uwíya tí arówu aɛ náaradù ìmbǎ tina nà dhu tí. Pbétù àlě tò, yà àlě ìgǔ kà rǐ rò, ndi m̀̀kǔrù rǐtèna ní Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó ɔbi. ¹⁹ Obhó tí, ìlǐlǎ Andítá ò Kàgàwà rǎtina:

«Ma minzaya dhu-ǒnga t'òvòta ǹ̀ni aɛ tó dhu-ǒnga t'òvòta.
Ma mabhùya yà ìnga t'únita nà aríi aɛ tó ìnga t'únita r̀̀wí*»

²⁰ Nírò, ádhi pbá aɛ ndi dhu-ǒnga t'òvòta tó ìrèta nà aríi? Ádhi pbá aɛ ndi Uyátá tó màlìmò tí rǐi? Ádhi pbá aɛ ndi yà kòmbí aríi adzi ò ka kádù òzùnà ɔtɛ tó kòngò tí? Kàgàwà nábhu tí nzá yà adzi ò dhu-ǒnga t'òvòta rǐi ìmbǎ tina nà dhu tí?

²¹ Obhó tí, ìnzí ní ìndrù arí dhu-ǒnga òvò nǐ ìrèta-otù ò nga ndi ìndrù rǎdù Kàgàwà ùni Kàgàwà bhà dhu-ǒnga t'òvòta tó ɔfò ò nǐ. Pbétù, yà àlě karóvɔna ìndrù tò Ídzì M̀̀kǔrù-otù ò nga ní ndi, Kàgàwà núudhé ndìgǔ ndi ná'ù aɛ nǐ, ìmbǎ atdídhena aɛ mà ràmbe ndi M̀̀kǔrù òzù dǒ ìmbǎ tina nà dhu tí. ²² Tdù ì a'u Ídzì M̀̀kǔrù rò,

* 1:16 1.16 1Kò 16.15-17 * 1:19 1.19 Ìsa 29.14

Pbàyàhúdí náaróžèna dhu ní, 'àla pé idho rě 'ùkǒ nř ize angyi, ndirò ìnzǐ ní Pbàyàhúdí náarónèna dhu ní, 'irì pé dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta tó ɔte. ²³ Pbétù má'i, má mǎrí pbìndà Ídzi Màkǔrù ùno ale ní Krístò, yà mùsàlabhà dǒ ka kutó ale. Ní, ndi Ídzi Màkǔrù ùno ka kí ìndrù tò dhu náarádù Pbàyàhúdí-ǒnga ìwà ìwa tí, ìnzǐ ní Pbàyàhúdí ràdù kǒzù ìmbǎ tǐna nà dhu tí. ²⁴ Pbétù, kǎkǎ Kàgàwà núunzi rǐ'ì pbìndà ale tí ale tò, ìmbǎ rǐ'ì Pbàyàhúdí màtí, ndirò ngǎtsi nř ìnzǐ ní Pbàyàhúdí màtí, Krístò rǐtèna dhu ní Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó ɔbi mà, kàbhà dhu-ǒnga t'òvòta tó ófò mànà. ²⁵ Obhó tí, yà ìndrù rǒžùna rǐ'ì ìmbǎ tǐna nà dhu tí Kàgàwà bhà Màkǔrù nùdà wà ìndrù tó dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta. Ndirò yà abádhí rǒžùna rǐ'ì ivívi dhu tí Kàgàwà bhà Màkǔrù rǐ'ì ɔbi nà ròsè ìndrù rǐ'ì nà ɔbi dǒnǎ.

²⁶ Nírò àbanǐnzó, nyìrè pé nyǐ nyí'ì òná ófò, yà Kàgàwà únzi nyǐ nyí'ì pbìndà ale tí rò: ìnzǐ ní ábhǒ ale ì nzínzikù ǒ rǐ'ì dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta nà àdhàdhì yà ìndrù rǐtèna dhu bhěyi. ìnzǐ ní ábhǒ ale mà ì nzínzikù ǒ rǐ'ì ádrùngbǎnga tó ɔbi nà, ndirò ìnzǐ ní ábhǒ ale ì nzínzikù ǒ ka kádù òžùná kámá-tidò tí. ²⁷ Pbétù, Kàgàwà óvò yà adzi ǒ ale ràdù òžùná ìmbǎ tǐya nà dhu tí ale, ndínǐ dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta nà ale-nyì niwù tí. Ndirò kǒvò ivívi dhu tí yà adzi ǒ ale ràdù òžùná ale, ndínǐ ɔbi nà ale-nyì niwù tí. ²⁸ Kǎvò yà adzi ǒ ale ràdù òžùná àkyǎkyè dhu tí dhu, ndirò gàyàna ònzi abádhí rǐ dhu, yà ìmbǎ tǐya nà dhu tí rǐ'ì ìndrù-nyìkpó ǒ dhu, ndínǐ yà àkǎkǎ dhu tí ìndrù rǒžùna dhu nugolo tí. ²⁹ Kǎnzì ka ndi dhu bhěyi, akye atdí ale mà náarana ndìdzi ndìtírò ɔnzíná nř. ³⁰ Kàgàwà ní ndi nyǐ nùngbò Yèsù Krístò mànà. Kǎbhù Krístò rǐ'ì àlě tò yà ndi ndarí dhu-ǒnga òvò nř irèta tí. Kà-tì ní, Krístò-otù ǒ kǒzù

àlě obhónángatále tí, kǔ'ò àlě àlě rìlǎ nyìkpróna ǒ, ndírò kǔwù àlě àlě tó nzéřenga ǒ rò. ³¹ Àdhàdhì yà ìlǐlǎ Andítá náarúnóna dhu bhěyi: «Ndì nòzè ndìdzǐ ndì ale, náká ndìdzǐ ndì Ádrùngbǎle Kàgàwà-okú dò rò tí*.»

2

Krístò yà mùsàlabhà dǒ ka kutó dǒ màkǔrù
(2Kò 4.5-7; Èfē 3.2-11; 1Yù 2.20,27)

¹ Àbanǐnzó, ìma nyú mà, yà fǔrǎbvù ma mǎrà àhù, madù àrà órù ò aróko dhu yà Kàgàwà ítè àlě tò nónvò rǒ fǔkù òná kàsùmì ǒ, ma mǎrà nzá ì dhu òvò rǒ fǔkù ìdzidzò òtē-tidò ǒ, ndírò ma mǎrà nzá kòvò rǒ yà adzi ǒ dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta-tidò ǒ. ² Obhó tí, yà atdíkpá àlě kí'ì nyǐ màná òná kàsùmì ǒ, ma mudhé ndínǐ ma mara tí òtē rǒ dóná ní atdí dhu kèlě. Ndì dhu ní Yèsù Krístò, yà mùsàlabhà dǒ kutó dǒ màkǔrù. ³ Ndírò, fǔrǎbvù ma mí'ì nínnganí, ma mí'ì ivívinga nà, ma mí'ì odo nà, madù àmbē ìvi dǒ*. ⁴ Ma mǎrà dhu ùdhe rǒ, madù dhu òvò fǔkù rò, ma mónzì nzá ì dhu ndínǐ ma midha tí afíkù nyǎ'ù dhu yà dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta náarìbhona ìndrù tò òvòvù òtē nǐ. Pbétù ma mónzì ì dhu Kàgàwà bhà ìlǐlǎ-Alafí bhà ádrùngbǎnga tó o bi nǐ, ⁵ ìnzǐ fǔkù a'uta níidè tí ìndrù arí dhu-ǒnga òvò nǐ irèta dǒ, pbétù ndínǐ kíidè tí Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga tó o bi dǒ.

ìlǐlǎ-Alafí rǐ Kàgàwà arí dhu-ǒnga òvò tí dhu ítè àlě tò dhu

⁶ Ìnè màtí kà rǐ'ì ndì dhu bhěyi rò, mǎ mǎrí dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta tó dhu nónvò kǎkà iwà ó'ò afíya òná rò ale tò. Ì dhu ní nzǐ yà adzi ǒ dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta-tidò, ndírò ka ní nzǐ yà adzi dǒ idzi nónyù,

* 1:31 1.31 YÈr 9.23 * 2:3 2.3 Kas 18.8-10

yà nǝ f̄yó idzi rǎdù àp̄ere ale tó ir̄eta-tidò. ⁷ Mǎ maróvona ní Kàgàwà bhà dhu-ǝnga t'óvòta tó ir̄eta yà órù ò okónà. Inzá ndì ndàp̄e yà adzi òbhòlò rórò, kǎvò wò ndì dhu-ǝnga t'óvòta tó ir̄eta ndínǝ àlě kotsúya tí pbìndà ádrùngbǎnga tó awáwù ò otùna ǝ. ⁸ Yà adzi dǝ idzi nónyù ale nzínzi ǝ, wò ndì dhu-ǝnga t'óvòta tó ir̄eta dǝ dhu núnì atdí ale mà ní'ì mbǎ. Dhu ì'ina gukyè abádhí ùni ka dhu tí, ní abádhí utóna nǝ wò ádrùngbǎnga tó awáwù nà Ádrùngbǎle mùsàlabhà dǝ. ⁹ Kàgàwà anzì dhu rǝ'ì àdhàdhì yà ìlǎ Andítá náarúnona dhu bh̄eyi:

«Yà inzá atdí ale mà náap̄ena àlǎna, ndirò inzá atdí ale mà náap̄ena ìrina dhu, yà inzá ap̄ena ise atdí ale-afí ò màtí dhu, ní ndì, Kàgàwà abhòlò angyangyi kǎkà ndì nózè ale tò*.»

¹⁰ Àlě tò ní ndì Kàgàwà it̄e yà órù ò ndì ndìli pbìndà dhu pbìndà ìlǎ-Alafí-otù ǝ. Obhó tí, ìlǎ-Alafí arí kóró dhu àndà, ìmbǎ r̄ì Kàgàwà údh̄e ndì ndonzi tí dhu, yà atdí dǝ kǎdù òrùnà màtí. ¹¹ Ádhi pbá ale ndì indrù nzínzi ǝ, ngǎtsi ale-afí r̄r̄ena dhu ùni rádù, inzá ní ndì ale-afí yà kà'ò r̄ì k̄el̄e núnì ka rò? Ndirò, Kàgàwà bhà ir̄eta núnì rádù atdí ale mà r̄ì ìmbǎ, inzá ní kabhà ìlǎ-Alafí k̄el̄e núnì ka rò. ¹² Ndirò àlě, àlě kí'ì nà ní nǝ yà adzi ǝ ale ar̄ì nà ale-afí-tidò, pbétù àlě kí'ì nà ní ìlǎ-Alafí yà Kàgàwà bhà rò írà, ndínǝ àlě kuni tí àlě tò Kàgàwà ìbhò kóró dhu. ¹³ Ndirò, yà mǎ mí Kàgàwà bhà màkùrù òvò indrù tò rò, mǎ marí nǝ kòvò indrù tó dhu-ǝnga t'óvòta tó ir̄eta ò rò àhu òte-tidò ǝ, pbétù mǎ marí kòvò Kàgàwà bhà ìlǎ-Alafí nìbhò fǎkà obhóná òte-tidò ǝ. Ndi dhu bh̄eyi ní ndì, mǎ marí ìlǎ-Alafí nàndà dhu àw̄e indrù tò ndì ìlǎ-Alafí ìbhò fǎkà òte-tidò ǝ.

* 2:9 2:9 Ìsa 64.3; 52.15

¹⁴ Pbétù, yà adzi dǒ pbìndà ǒfò ǒ tí arúbhi aɛ, ní rǐ nǐ àdù ndi Kàgàwà bhà ìlǐlǎ-Alafí ò rò ráhɛ ɔtɛ à'ù. Obhó tí kà rǎdù kàla rǐ'ì ìmbǎ tǐna nà dhu tí fǐndà, ìnzǐ ndi dhu rǎdù dǒna àlɛ, ndirò ìlǐlǎ-Alafí-otù ǒ tí ndi dhu rǎdù aɛ-dò àlɛ nídhunǐ. ¹⁵ Kàgàwà bhà ìlǐlǎ-Alafí nà rǐ'ì aɛ rǐ'ì ìnè ìndrù-nyutsi rǐ'ì kóró dhu rǎlǔ dǒna, pbétù ìmbǎ rǐ'ì ìlǐlǎ-Alafí nà aɛ-dò nǎlǔ ndi Alafí nà rǐ'ì aɛ-nyutsi rǐ'ì dhu rǐ nǐ.

¹⁶ ìlǐlǎ Andítá rǎtina:

«Ádhi pbá aɛ ndi Ádrùngbǎɛ bhà ìrèta núnì?

Ádhi pbá aɛ ndi kà tò rǎdù sedzà àbhɛ?»

Pbétù àlǎ'ì, yà ìlǐlǎ-Alafí nà àlǎ kǐ'ì rò, àlǎ kǐ'ì nà ìrèta ní Krístò bhà rò írà ìrèta.

3

Kàgàwà bhà kasutále

(1Kò 4.1-6; Èbr 5.11-14)

¹ Pbàkà ǒ àbanǐnzó, nzínzìkɛ ǒ ma mí'ì nínganí, ma mábà nzá fangà mǒtè nyǐ mànà àdhàdhì Kàgàwà bhà ìlǐlǎ-Alafí nà rǐ'ì aɛ bhěyi. Pbétù ma mǒtè nyǐ mànà àdhàdhì yà adzi ǒ dhu átdù afíya aɛ bhěyi, ndirò òko òko ìre tí fǐyó a'uta ǒ Krístò-nyutsi aɛ bhěyi. ² Ma mábhɛ nyǐ nyǒmvù dhu ní'ì màkyì*. Ma mábhɛ nzá odú ró'ò ònyù nyǒnyù, ìnzǐ nyǐ nyádù kà-lèmà ònzì aɛ tí nyǐ nyǐ'ì dhu-okú dǒ rò. Ndirò kòmbí màtì nyǐ nyǐ nǐ àdù kà-lèmà ònzì, ³ òko nyǐ nyòko yà adzi ǒ dhu átdù afíkɛ ró nídhunǐ. Obhó tí, yà òko adha mà anya mànà nóko nzínzìkɛ ǒ dhu, nítè tí nzá dhu, yà adzi ǒ dhu rátdù afíkɛ, ndirò nyǐ raróko yà ìnzá Kàgàwà núnì aɛ náaróko

* ^{3:2} ^{3:2} Màkyì tí Pòlò rǎtina dhu ní yà ndi ndudhè kǎkà ìnzá àpè ò'ò fǐyó a'uta ǒ aɛ tò isísó ró'ò dhu.

òná ófò ǒ? ⁴ Wò nzínzìkù ǒ atdí alé rǎtina: Ima, ima ní Pòlò bhà alé, ngǎtsi alé ràdù àtìnà: Ima, ima ní Apòlò bhà alé rò, ní wò nyí nyónzina dhu tí nzí inzà Kàgàwà núnì alé tó ófò ǒ dhu?

⁵ Nírò, Apòlò ní àdhi? Ndirò, Pòlò ní àdhi? Mǎ'i ní Kàgàwà bhà kasutále, yà nyí nyá'ù Krístò otùya ǒ alé. Mǎ mónzì ndì kasu, ngǎtsi alé rònzì ka yà Àdrùngbàlè abhù fíndà pèrè-bvù rǒ. ⁶ Mǎ mí'í àdhàdhì yà inga ǒ kasu nanzì alé bhěyi: Ima, ma mazò itse, ndirò Apòlò adù idha ùdho kà dǒ. Pbéttù, Kàgàwà ní ndì adù kàbhù ròvì. ⁷ Ní, wò ndì itse nòzò alé mà, kà-dǒ idha nùdho alé mànà, kóró ní nzí dhu. Kàgàwà ní ndì rí'í ngari nà, kàbhù ndì ndì itse ròvì dhu-okú dǒ rǒ. ⁸ Itse nòzò alé mà, kà-dǒ idha nùdho alé mànà kóró rí'í àdhàdhì: ndirò, Kàgàwà núubhòya ìngbatí ìlì ndì alé bhà mùkimbà mà, àdhàdhì ndì alé anzì kasu-bvù rǒ. ⁹ Obhó tí, mǎ, mǎ'i ní atdíkpá arí Kàgàwà bhà kasu ònzi alé. Nyí, nyí ní Kàgàwà bhà onzìbvù.

Kàgàwà udhèya pbìndà kasutále-kàsù kàzù nǐ dhu

Nyí ní átò Kàgàwà rǒsìna idza. ¹⁰ Ní, yà idù Kàgàwà íbhò ídzinga-bvù rǒ, ndirò àdhàdhì yà idza òsì arí nyìkpóna ótdyù alé bhěyi, ma mópè ndì mórù idza-pfò [Ídzi Mákùrù t'únòta-otù ǒ.] Ndirò kòmbí, ngǎtsi alé nádù ndì ndì idza òsì kà-dǒ. Pbéttù dhu àkǎ ìngbatí ìlì ndì alé mà rándà nga mběyi, ìngbà dhu bhěyi màtí ndì ndòsì kà-dǒ dhu nà. ¹¹ Obhó tí, ìmbà ngǎtsi idza-pfò òpè rádù ndòrù, yà iwà ka kórù-tsí tó ngari ǒ alé rí'í. Ndi idza-pfò ní Yèsù Krístò. ¹² Ìndrù rí'í inè ndòsì wò ndì òrù ka kórù idza-pfò dǒ abho rádù òdhò dhu-tidò nǐ: orò, tsùmà, ndirò orù odzina nà odu-tidò mà. Ngǎtsi alé rí'í inè ndòsì kà-dǒ ìnzí rádù òdhò abho dhu-tidò nǐ: itsu, tsìtsò, ayi mà. ¹³ Kàgàwà rí ìndrù-ànyǎ ìtìdì nìnganì

rí ndònzì dhu nítèya ìngbà tí ílì ndì ale bhà kasu tó ófò kprangba. Obhó tí ndì nínnganí, Kàgàwà núudhèya ìngbàtí ílì ndì ale bhà kasu mà kàzu nì, kàzu ràdù ndì ndì ale bhà kasu tó ófò nítè. ¹⁴ Ní, dhu í'íya gukyè ìnzá yà ndì ale asì wò ndì idza-pfò dǒ dhu nógbè kàzu ò dhu tí, ní ndì ale náabáya mùkìmbà. ¹⁵ Pbétù yà ndì ale asì dhu nógbeya gukyè, ní ndì ale náabáya nzǐ mùkìmbà. Àbadhi nyú ndítírò nóogúya ògù, pbétù ndì dhu ní'íya àdhàdhì kàzu ònǎ ndì nòtò ndàdù ògù ale bhèyi.

¹⁶ Nyǐ nyúni tí obhó dhu nyǐ rǎrǐ Kàgàwà bhà idza, ndírò kàbhà ìlǐlǎ-Alafí rarádi nyukutsi? ¹⁷ Obhó tí Kàgàwà bhà idza ní ìlǐlǎ idza, ní nyǐ ní ndì kàbhà idza. Nírò, ndì ale apé Kàgàwà bhà idza ùgòlò, ní Kàgàwà adùya ndì ale ùgolo átò.

Kàgàwà ìbhò kóró dhu fùkù fùkù ídzinga-okú dò rò
¹⁸ Atdí ale mà àkǎ nzá ndùtrǎ ndì ndítírò. Nzínziku ò atdí ale mà náapé ndòzù iwà ndì ndùni dhu-ǒnga t'òvòta yà adzi ò ale tó ófò ò dhu tí, ní ndì ale àkǎ ndùbhà ndì dhu-ǒnga t'òvòta-tidò. Ndì dhu bhèyi ní ndì, kà ràdù ì'ì obhóná dhu-ǒnga t'òvòta núni ale tí. ¹⁹ Obhó tí, yà adzi ò dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta-tidò ní ìmbǎ tǐna nà irèta Kàgàwà-ònzǐ. Ìlǐlǎ Andítá náarátina: «Kàgàwà arí dhu-ǒnga t'òvòta ì ùni dhu tí arí 'àti ale nótisi yà ìtírò abádhí ùpe fíyó àdà ǒ*.» ²⁰ Ndírò Andítá ràtina átò: «Ádrùngbǎle Kàgàwà núni wà dhu-ǒnga t'òvòta tó irèta nà ale tí rí 'òzù ale tó irèta. Kùni wà dhu, ndì irèta rǎrǐ mbǎ tǐna nà dhu*.»

²¹ Nírò, atdí ale mà àkǎ nzá ndòyò ndì ngǎtsi ale-okú dò rò. Obhó tí, kóró dhu rǐ'ì fùkù ídzinga tò. ²² Ìma Polò, Apolò, Péterù, Kàgàwà ìbhò mà fùkù fùkù ídzinga

* 3:19 3.19 Yòb 5.13 * 3:20 3.20 Zàb 94.11

tò. Ndirò yà adzi, ípìrǒnga, ονε, yà kòmbí rí'ì dhu, olù ríwu dhu màná kóró Kàgàwà íbhò fùkù fùkú ídzinga tò. ²³ Ndirò nyí'ina, nyí ní Krístò bhà ale, ndirò Krístò ní Kàgàwà bhà ale.

4

Inzá dhu àkǎ kònzì Krístò bhà kasutále gàyà dhu
(Ròm 14.10-12; 1Kò 3.5-9)

¹ Nírò, dhu àkǎ ìndrù ròzù mà'i Krístò bhà kasutále tí, ndirò Kàgàwà bhà obhónga ùdhé arí ìndrù tò ale tí. Rìrà àhù kòmbí nga ò, ì obhónga náaróko órù ò. ² Nyí nyùnì wà dhu, wò ndì ádrùngbǎnga-tidò ka kábhù fóná ale ràràdù àkǎ ndì'ì yà fíndà ka kàvi dhu ònzi arí ale tí. ³ Pbàkà ò, ìnzì ní àpbè ndì akèkpá màtí nyùnò ànyǎdu, ndirò ngǎtsi nǎ, ìndrù-bvù dhùwanì rùnò ndì ànyǎdu. Ndirò ìma nyú matírò ma mí nzì àdù ànyǎdu ùnò. ⁴ Obhó tí, pbàkà irèta nyú mà nóbhù nzá ma atdí dhu-okú dò rò màtí, pbétù ndì dhu rí nzì àtina, ìma rǎrǎ obhónángatále. Ádrùngbǎle ní ndì ànyǎdu ùnò rádù. ⁵ Ní ndì dhu-okú dò rò, nyí nyàkǎ nzá nyùnò ìndrù-ànyǎ angyinǎ rò, ìnzá àkò ka kakò kàsùmì àpè àkǎ rórò. Nyí nyàkǎ nyòdò nga, ràrà àhù Ádrùngbǎle ríngo dhu ò. Ka ní ndì kóró dhu yà ùru ka kuru ìnò ò nitèya kpanya awáwù ò, ndàdù yà ìndrù aródonà afiya ò dhu núpò kpanya. Ní Kàgàwà níifuya ìngbatí ìlì ndì ale mà ndì ale bhà kasu-bvu rǒ.

⁶ Àbanǎnzó, ma mùnò wò dhu fùkù, midyì Apòlò bhà ófò mà pbàkà ófò nyú màná okúku dò rò. Ma midyì ì ófò, ndínì ròkǎ nyí nyùnì tí dhu, nyí rǎkǎ nzá nyòwù igi Andítá rǒ rò, ndirò nzínziku ò atdí ale mà rǎkǎ nzá ndìdzì ndì, ndòlè ndì atdí ale ìnǎ rò, ndàdù ngǎtsi ale nídzèlè. ⁷ Ádhi pbá ale ndì nyi níli nyí'ì ádrùngbǎle

tí ròsè ngùkpà ale dònǎ? Tí obhó Kàgàwà ndi yà nyi nyarí'ì nà kóró dhu nubhò indù? Kǎpé ì'ì wò dhu bhěyi, ní ádhu-okú dò rò nga ndi nyi nyádù àmbe nyoyò dǒ, inzà nyi nyabà ì dhu Kàgàwà-fó dhu bhěyi nǐ?

⁸ Nyí pbání iwà nyí nyábà yà nyí nyí atdyúya òho kóró dhu! Nyí pbání iwà nyí nyóngò ònzitále tí! Nyí pbání iwà nyí nyóngò ádròdrǒ kámá tí! Pbétù mǎ'ì na, mǎ ní nzí ádròdrǒ kámá. Nyí nyí'íná gukyè obhóngatí ádròdrǒ kámá tí, ní mǎ màm̀b̀è̀nà ì'ì átò ádròdrǒ kámá tí atdíkpá nyí m̀ànà. ⁹ Obhó tí, ìma nǐ dhu ròlo Kàgàwà ǘlì mǎ'ì, mǎ uvitatále tírò, mǐ'ì olù ale tí kóró ale rǒ dhu bhěyi. Mǎ mǐ'ì àdhàdhì ànyàya ka k̀t̀d̀ì ndíní ka kokyè tí ale bhěyi. Obhó tí, mǎ mǐ'ì àdhàdhì kóró yà adzi ǒ ale mà, màlàyíkà mànà dhu rǐ r̀òyá rí nd̀ònzì dhu àndà ale bhěyi*. ¹⁰ Mǎ pbání ndi àkyákyè ale Krístò-okú dò rò, nyádù ì'ì dhu-ònga t'òvòta tó ìr̀èta nà ale Krístò-nyutsi. Mǎ pbání ndi ivíví ale, nyádù ì'ì ǒbi nà ale. Ìndrù arí itsìka ònzì, pbétù, abádhí arádù nyífu! ¹¹ Rìrà àhù kòmbí nga ò, mǎ mǐ'ì àwù nà, mǎ mǐ'ì òmvùna mǎ mí dhu-atdyú nà, mǎ mǐ'ì ìmbǎ m̀d̀zarù nà ròká. Ka karávu ròká, mǎdù àmbe ùbhi dǒ, ìmbǎ mǎ móko ró nga rǐ'ì r̀órò. ¹² Mǎ mǎrí adyò ìvò, màmbe kasu ònzì dǒ ǒtsùka nyú nǐ ònyù mǎ mabá tí. Mǎ'ì nǐ ka kí dhu ̀̀nò rò, mǎ mǎrí ì ale àsò àsò tí. Ìndrù rǐ mǎbhù mǎbà àpbè rò, mǎ mǎrí dhu-dzi òndù òndù tí. ¹³ Mǎ'ì ka k̀d̀dhù rò, mǎ mǎrí ǒte àdù ìyònga ǒ. Kòmbí màtí ka kí m̀òzù àdhàdhì yà adzi ǒ tsìtsò bhěyi, ndirò kóró ale mà náarí m̀òzù mǐ'ì yà adzi ǒ andrìta bhěyi.

* ^{4:9} 4.9 Ànyàya ka k̀t̀d̀ì ndíní ka kokyè tí ale ka kabhù̀nà r̀v̀ò r̀ẁugà dǒ, ndíní ì nuyè tí òr̀ù tó ìzà nà, ìndrù ràdù 'àndu 'àmbe ì ale rǒ rí nd̀ònzì dhu àndà dǒ.

Pòlò bhà irèta yà atdíídǒ ndì ndòzè pbìndà nzónzo-okú dò rò

¹⁴ Ma màndí nzá yà dhu fùkù ndíní nyìkù nabhù tí rìwù, pbétù ma màndí ka ndíní nyìkpókù nabhù tí ròtdyù àdhàdhì pbàkà nzónzo yà atdíídǒ ma mózè bhěyi.

¹⁵ Obhó tí, atdí kumì lufù ale mà rǐ mbă dhu ùdhě fùkù Krístò-nyutsi ka kóko tí dhu dǒ, ní abákù rǐ mbă ì'ì ibí. Obhó tí, ìma ní ndì ma módhì nyǐ Ídzi Màkǔrù ma múndò fùkù dhu-otù ǒ, ndíní nyǐ nyoko tí Yěsù Krístò-nyutsi.

¹⁶ Nírò, ma mìtdè nyǐ ìtdè tí, nyǐ nyakă nyodyi pbàkà ófò.

¹⁷ Wò dhu-okú dò rò ní ndì, ma mòvì Tìmòtewù tikù ò. Ka ní pbàńgba yà atdíídǒ ma mózè, ndírò mběyi arí fóná ka kàbhù Ádrùngbăle Yěsù bhà kasù ònzi. Kàrǐ ndì Krístò-nyutsi ma maráđi tí dhu tó gìlímá àbhù nyǐrè. Nđì gìlímá ní ndì ma marúdhěna kóró ngari ònă kóró kànísá ǒ.

¹⁸ Nzínzikù ǒ atdíđhená ale nópè 'àmbe inga ìrè dǒ ìnzǐ ma ràràrà nyǎndà, ndì dhu ràdù 'àbhù 'àmbe 'ìdzi dǒ. ¹⁹ Pbétù, ma mára àhù fǔrǎbvù ìnzá òtrò idho ǒ, Ádrùngbăle òzè ka nǐ. Ní ànyìrò ní ndì, ma mí nzǐ kǒkò ì 'ìdзі arí ìtírò ale arúnona dhu kèlě núní, pbétù ma mí abáđhí ràdù ònzìnà dhu nălă átò! ²⁰ Obhó tí, òrù-akpà ǒ Ádrùngbă kamà Kàgàwà bhà Idzi náarí nzǐ ndìtè yà ale-tsù ǒ ka kúnona dhu-otù ǒ tí, pbétù kàrǐ ndìtè ádrùngbănga tó ǒbi-otù ǒ. ²¹ Nírò, nyǐ nyòzè ní àdhu? Tí marà àhù fǔrǎbvù fudú mùgǒ nà, ndírò ngătsi nǐ, tí marà àhù àzè mà ìyònga mànà nǐ àlè afidu nà?

5

Mùnyòndì ònzi rí ale àkă kodì Kànísà ǒ rò dhu
(Gál 5.9; 1Tì 1.19-20; Èbr 10.22)

¹ Dhu arí ndiri kóró ngari ònă kambe àtìna dǒ, nzínzikũ ǒ atdídhená ale rarí m̀nyò̀nì ònzi. Ndi m̀nyò̀nì-tidò ní yà ìnzǐ arí ndò̀nzi kākà ìnzá Kàgàwà ná'ù ale nzínzi ǒ màtí: ka karátina nzínzikũ ǒ atdí ale ródyi olù-íyànà* ràdi pb̀ndà tsibhále tí! ² Ní àzèmbè izũ àmbènà nyǔkǎ, nyǎdù ndi dhu ònzi ale ipfo, nyòdi nzínzikũ ǒ rò rò, nyǐ nyarádù òko nyǎmbe nyòyò dǒ òyò tí! ³ Ima, ma mí'ì itse r̀kú rò ale-ngbò ònă rò, pb̀étù ma mí'ì ìnè atdíkpá nyǐ mànà ale-afí ònă rò. Ní, ma mòtdì wà ndi dhu ònzi ale-ànyá, àdhàdhì ìnè àlě kí'ì atdíkpá nyǐ mànà dhu bhèyi. ⁴ Ma mòtdì ndi ale-ànyá àlě tó Ádr̀ngbǎle Yèsù-òvò rǒ. Ndirò, nyùndù nyǐ nyǐ rò, ma mí'ya ìnè átò atdíkpá nyǐ mànà ale-afí ònă rò, ndirò Ádr̀ngbǎle Yèsù bhà ádr̀ngbǎnga tó obi ní'ya ìnè nzínzikũ ǒ. ⁵ Nyǐ nyākǎ nyǐpfo wò ndi ale, nyǎbhũ pf̀mvo Sitanè tò*, ndínǐ kà-nỳtsi rǐ'ì nzéřnga nabhù tí riku yà kà rǎbàna àpbè-otù ǒ. Ndi dhu bhèyi ní ndi kà rǎdù ògù Ádr̀ngbǎle Yèsù řingo òná idhò ǒ.

⁶ Nyǐ nyǐ nyòyò nzéřnga-okú dò rò dhu ní nzi idzi dhu! Nyǐ nỳni tí obhó dhu, ákě afí-ngba rarí ábhǒ idyi nỳ nábhù ràmǒ? ⁷ Nírò, nyǐ nyākǎ nyǐpfo wòrǐ nzéřnga tó afi-ayí nỳk̀tsi rò, ndínǐ nyǐ nyílá tí Kàgàwà-nỳkpó ǒ. Ndi dhu bhèyi ní ndi, nyǐ nyádù ì'ì àdhàdhì idyi-òwútá, yà ìnzá ka kàngbǒ afi ònà bhèyi, yà kòmbí nyǐ nyǐ'ì òná ófò bhèyi. Obhó tí, Kàgàwà ú'ò wà nyǐ nyílǎ nỳkpóna ǒ. Kǎbhù wà Krístò pèrè tí àlě-okú dò rò àdhàdhì Pásika tó m̀hendù tò Pb̀yàhúdí arózèna 'à'à tàmă-ngba bhèyi*. ⁸ Ní ndi dhu-okú dò rò, àlě kākà àlě r̀nzi àlě tó Pásika tó m̀hendù ìnzǐ ní afi-ayí rǐ'ì ònà m̀gati nǐ. Kà-tì ní, nzéřnga mà nzéře dhu

* 5:1 5.1 Law 18.8; Tòr 23.1
13.7; 12.21

* 5:5 5.5 Mát 18.15-20

* 5:7 5.7 Uvt

mànà tó afi-ayí nǎ. Pbétù, àě kàkà àě r̀onzi ka ìmbà ònà afi nà m̀ugati nǎ. Kà-tì ní, àě kàkà àě ròkò ìlǎ àě kàlǎ Kàgàwà-nyìkpó ǎ r̀órò, ndirò obhóná dhu ònzi àě kí r̀órò.

⁹ Yà olù ma mándí f̀úkù bhàruwà ǎ, ma mándí dhu matì, nyí r̀aká nzá nyòwù òko r̀ó atdíkpá m̀nyò̀nìtále mànà. ¹⁰ Ndi bhàruwà ò ma mótè nzá yà adzi ǎ m̀nyò̀nìtále dǎ, òdhíya-fó r̀íi dhu dǎ arí afíya ùlǎ ale dǎ, ìndrù-fó dhu ùdhǎ arí òbi nǎ ale dǎ, ndirò s̀anamù ùlǎ arí ale dǎ. Obhó tí, ndíní nyí nyìndà tí nyí abádí r̀ó r̀ò, dhu àkànà nyùvò yà adzi ǎ r̀ò! ¹¹ Pbétù ma mándí dhu f̀úkù okúya dò r̀ò ní kàkà pbàkrístò tí arí 'àti ale. Ndi ale apé àtina ndi r̀arí m̀krístò, pbétù ndàdù ìi m̀nyò̀nì ònzi arí ale tí, ndirò òdhína-fó r̀íi dhu dǎ arí afina ìlǎ ale tí, kapé ìi s̀anamù ùlǎ arí ale tí, ndàdù ìi dhu ùnò arí ìndrù nǎ ale tí, kapé ìi iwa òri arí ale tí, ndirò òbi nǎ arí dhu ùdhǎ ìndrù-fó r̀ò ale tí, ní wò dhu bhèyi ale-tidò nà nyí nyàkà nzá nyònyù ònyù mà atdíkpá! ¹² Inzá Yèsù ná'ù ale-ànyà t'únòta tí òtèdu? Tí obhó pbàkrístò nyú i nyí nyádù ànyàya núnò? ¹³ Inzá Yèsù ná'ù ale-ànyà núnò r̀ádù ní Kàgàwà. Obhó tí, ìlǎ Andítá r̀atina: «Nyí nyàkà nyìpfo nzére ale nyòdi nzínziku ǎ r̀ò*.»

6

M̀krístò àkà nzá ndòbhù òdhìnà m̀krístò inzá Yèsù ná'ù anya t'ítàta t'ále-fó dhu

(Mbà 20.3; M̀t 5.23-24; Ròm 12.17-18; Èfe 5.3-8; Yàk 4.1)

¹ Nzínziku ǎ atdí ale mà náapé ìi anya nà iwà Yèsù ná'ù òdhìnà nà, ní dhu òfò tí nga kà r̀arà ndi òdhìnà òbhù inzá Yèsù ná'ù anya t'ítàta t'ále-fó? Inga nòfò dhu ní kà r̀arà kòbhù Kàgàwà bhà ale-fó. ² Nyí nyúni tí nzá

* 5:13 5.13 T̀òr 17.7

dhu, Kàgàwà bhà ale ràrì ndi yà adzi ǒ ale-ànyǎ nítǎyà? Nírò, yà adzi ǒ ale-ànyǎ nyí nyítǎyà dhu bhěyi, ádhu ìnzí nyí nyádù kǒkò dhu bhěyi àkyǎkyè dhu nùfǎ ale-ànyǎ nítǎi nǐ? ³Nyí nyùni tí nzá dhu àlě ritǎyà màlàyíká mà-ànyǎ? Ní ndi dhu bhěyi kà rí'ì rò, àlě ní ùno àlě kádù yà adzi ǒ ì nònzì dhu-ànyǎ ùnò olu! ⁴Ní dhu apé ì'ì nyí nyí'ì anya nà nzínziku ǒ dhu tí, ní ádhu-okú dò rò nga ndi nyí nyádù òwu ì anya nà kǒkò ìnzí arí òte pbàkrístò nzínzì ǒ dhu ò ale-ònzí nǐ? ⁵Ma mùnò dhu wò dhu bhěyi ndíní nyíkù nabhù tí rìwù. Obhó tí, nzínziku ǒ yà Yèsù ná'ù ǒdhína nzínzì ǒ dhu-ànyǎ ùnò rádù dhu-ònga t'òvòta nùni atdí ale mà t'í'ì mbǎ? ⁶Pbétù, ùkù nyí nyàmbènà nzínziku ǒ dhu-ònga àndà rò, nyí nyarádù òwu nyòbhù ìnzá Yèsù ná'ù ale-fó dhu-tì ní àdhu?

⁷ Obhó tí, anya nà nyí nyí'ì nzínziku ǒ dhu nítè wà dhu k pangba, iwà dhu rónzì lèmakù atdíǎ. Ní ádhu ìnzí nyí nyádù nzére dhu-dzi òndù nǐ? Ádhu ìnzí nyí nyádù nyùbhà kudhǎ fukù ongyéngá mà nǐ? ⁸Pbétù nyí, nyí ní ndi nyí nyarí nzére dhu ònzì, nyòwù Yèsù ná'ù ǒdhíku òbhù iri ale-fó! Ndirò nyí ní ndi nyí nyarí ì ale tó obhónánga ùdhǎ ǒbi nǐ! ⁹Nyí nyùni wà dhu mběyi nyí, nzére dhu ònzì arí ale ní rabáyà nzí ngari òrù-akpà ǒ Ádrùngbǎ kamà Kàgàwà bhà Idzi ǒ. Ìnzí nyàbhù kutrǎ nyí: mùnnyòni ònzì arí ale mà, sànamù ùlě arí ale mà, kǎkà ìnzá ì ùmbǎ ì nà ale nà arí mùnnyòni ònzì ale mà, ndirò mùnnyòni ònzì arí nzínziya ǒ kpabhále-tírò, ndirò vèbhále-tírò ale mà, náabáyà nzí ngari Kàgàwà bhà Idzi ǒ. ¹⁰Ndirò, ogbo ònzì arí ale mà, ǒdhíya-fó rí'ì dhu dǒ arí afíya ùlǐ ale mà, iwà òri arí ale mà, dhu ùno arí ìndrù nǐ ale mà, kǎkà ìndrù-fó dhu ùdhǎ arí ǒbi nǐ ale mà, ní kòrí ale kóró, náabáyà nzí ngari òrù-

akpa ð Ádrùngbã kamà Kàgàwà bhà Idzi ð átò. ¹¹ Angyi, nzínzikù ð atdídhena ale nóongónà dhu ònzì ndi dhu bhèyi tí. Pbéù kòmbí, àě tó Kàgàwà nú'ò wà nyí, nyílã fùkú nzéřnga ð rò. Kãbhù nyí nyòngò pbìndà ale tí, ndàdù nyòzù obhónángatále tí. Kònzì kóró i dhu àě tó Ádrùngbãle Yèsù Krístò nyí nyá'ù dhu-okú dò rò, ndirò ìlã-Alafí-otù ð.

Yèsù ná'ù ale ní Krístò-ngbò-rõnga dhu

(ITÈ 4.1-17; 1PÉ 1.14-19)

¹² Nyí nyarátina: «Kóró dhu t'ónzita tó rusà ka kúfà wà fãkà pbàkrístò tírò.» Ndi dhu ní obhó dhu, pbéù kóró dhu ní nzí àkákã kònzì dhu. İma mà átò ma mínè matí: «Kóró dhu t'ónzita tó rusà ka kúfà wà idù,» pbéù ma mí nzí àdù dhu à'ù mí'ì atdí dhu mà tó ino tí. ¹³ Ndirò nyí nyarátina átò: «Kàgàwà anzì ònyù ale-ò tò, ndirò kãnzì ale-ò ònyù tò.» Pbéù, ma mátina kà ritòya kòkò óyð dhu kóró. Ale-ngbò Kàgàwà anzì nzá mùnyòni t'ónzita tò, pbéù kãnzì ka Ádrùngbãle Yèsù bhà kasu t'ónzita tò. Ndirò ndi Ádrùngbãle rí'ì ale-ngbò t'úndata tò. ¹⁴ Ndirò ròsè dòtsí, Kàgàwà yà Ádrùngbãle Yèsù nabhù rìngbè ndi òve-bvù rò pbìndà ádrùngbãnga tó òbi nı, náabhùya àě-ngbò rùngbe i átò.

¹⁵ Nyí nyùni tí nzá dhu, ngbòku rari Krístò-ngbò-rõnga? Nírò ma tí àdù Krístò-ngbò-rõnga nyú idyi idyi, mugèrè ròngò mùnyòni tó tsibhále-ngbò-rõnga tí? İnzí akekpá matí! ¹⁶ Ndirò, nyí nyùni tí nzá dhu ndi ale mà rapé 'ùngbò mùnyòni tó tsibhále nà, ní ròngò wà atdí ale-ngbò tí kà mànà? Obhó tí, ìlã Andítá náarátina: «Abádhí óyð rò rãdù 'ùgèrè 'òngò atdí ale-ngbò tí*.» ¹⁷ Pbéù, Ádrùngbãle mànà i nùngbò ale, ní

* 6:16 6.16 òpt 2.24

rădù ndùgèrè 'òngò atdí ale tí kà mànà, ale-affi ònă rò.

¹⁸ Nyǎ nyākă, nyòtsè m̀nyò̀nì-tšǔ rò! Yà indrũ r̀nzina kóró ngǔkpà nzéřnga řǎ ĩgi ndi ale-ngbò r̀ rò. Pbétù m̀nyò̀nì ǹnzì ale ǹnzì wà nzéřnga ngbõna nyú r̀ ndìtírò*. ¹⁹ Nyǎ nyúni tí nzá dhu ngbõku r̀rǎ yà nyukutsi arádi ìlǎ-Alafí bhà idza? Ndi ìlǎ-Alafí nábhu f̀kù ní Kàgàwà. Ndirò nyǎ ní nzǎ kàmăku nyǎ-tírò. ²⁰ Obhó tí, Kàgàwà náadzì nyǎ orú odzi nyú ō. Ní nyǎ nyākă nyǎlè ka ngbõku nǎ.

7

Pòlò řǎ Pbàkòritò arǎ nà umbátá dš nzéř irèta òbhòlo dhu

(*Ńpt 2.18-25; Măt 19.3-12; Ròm 6.18-22*)

¹ Kòmbí, ma mí dhu òvò f̀kù yà idù nyǎ nyándí dhu dš. Nyǎ nyátí: «řnga nòfò dhu ní kpatsibhále àkă nzá ndòdhò pbìndà tsibhále nà.» ² Pbétù, ndíni indrũ oko tí ìmbă m̀nyò̀nì r̀rǎ ǹnzìya ō, ma mátina dhu r̀kă ìngbátí ìli ndi kpatsibhále mà r̀rǎ pbìndà tsibhále nyú nà, ndirò ìngbátí ìli ndi tsibhále mà r̀rǎ pbìndà kpatsibhále nyú nà. ³ Kpatsibhále nákă ndònzì pbìndà tsibhále řǎ atdyúna òho dhu, ndirò tsibhále mà nákă ndònzì pbìndà kpatsibhále řǎ atdyúna òho dhu átò. ⁴ Tsibhále-ngbò ní nzǎ ndi tsibhále bhà, pbétù ka ní kàbhà kpatsibhále bhà. Ndirò kpatsibhále-ngbò ní nzǎ ndi kpatsibhále bhà, pbétù ka ní kàbhà tsibhále bhà. ⁵ Ní, nyǎ nyākă nzá nyùlè nyǎ, ìnzá ní itsòta tó kàsùmì ō tí nyǎ nyǎrǎ nyǎ nyǎbhà ka ákě kàsùmì tí rò. Ndi itsòta

* ^{6:18} ^{6.18} Ka kíni ìnè kugèř ka átò yà dhu bhèyi: «Nyǎ nyarátina: «Yà indrũ r̀nzina kóró nzéřnga řǎ ĩgi ndi ale-ngbò r̀ rò.» Pbétù ma mátina: m̀nyò̀nì ǹnzì ale r̀nzì wà nzéřnga ngbõna nyú r̀ ndìtírò.»

tó kàsùmì dzidǒ, nyǐ nyádù ìngo nyòkò atdíkpá tdítdǒ, akye p̄omvɔ Sitanì náarana nyútra fùkú ivívinga ǒ nǐ. ⁶ Wò ma m̀̀nò fùkù dhu ní nǐ uyátá, pbétù ndi dhu bhěyi nyǐ nyònzì dhu dhu ní nǐ nzéɛ dhu.

⁷ Obhó tí, ma m̀̀mbènà òzèna dhu ní kóró ale ròkò ìma bhěyi, ìmbà vèbhálé na. Pbétù ìngbàtí ìlì ndì ale mà nábà pb̀̀ndà p̄ɛɛ nyú atdíró Kàgàwà-fó: atdí ale ràbà tsìbhále nà ndì ndádì dhu tó p̄ɛɛ-tidǒ, ngàtsi ale ràdù ìmbà tsìbhálé na ndì ndádì dhu tó p̄ɛɛ nábà.

⁸ Ndirò kàkà ìmbà rí'ì vèbhále nà ale mà, abvo-ayì mànà tǒ, ma mí dhu òvɔ matì, dhu ràmbènà àkǎ mběyi nyú abádhí tǒ abádhí r̀̀ngò òko yà ma marádì dhu bhěyi, ìnzǐ 'òhò ̀̀mbátá-atdyú. ⁹ Pbétù dhu apé ì'ì ìnzǐ abádhí ràdù afiya òtò ìt̄irò dhu tí, ní abádhí ràdù àkǎ '̀̀mbà ì. Obhó tí, dhu ràdù àkǎ mběyi nyú, ndi ale rí'ì pb̀̀ndà tsìbhále nyú nà, ròsè ndì ndarana àdì ndàmbe tsìbhále-atdyú òhò dǒ dhu d̀̀nǎ.

¹⁰ Kàkà iwà ì nùmbà ale tǒ, ma mábhùna ní yàrí uyátá, yà ìnzá àh̄u fudú rò, pbétù k̀̀rà Ádr̀̀ngbǎle Kàgàwà bhà rò: tsìbhále àkǎ nzá nd̀̀bhà pb̀̀ndà kpatsìbhále.

¹¹ Pbétù, tsìbhále náapé pb̀̀ndà kpatsìbhále ̀̀bha, ní ndì tsìbhále àkǎ nzá ndàrà amba-bvù tdítdǒ. ìmbà k̀̀'ì ndi dhu bhěyi rò, dhu àkǎ abádhí r̀̀ngbò ì tdítdǒ pb̀̀ndà kpatsìbhále nà. Ndirò, kpatsìbhále àkǎ nzá nd̀̀bhà pb̀̀ndà tsìbhále.

P̄olò rí sedzà àbhù ìnzá Yèsù ná'ù ale mànà ì nùmbà Yèsù ná'ù ale tǒ dhu

¹² Ndirò ngǔkpà ale tǒ, ìma, ma mí yà dhu òvɔ, ndi dhu àh̄u nzá Ádr̀̀ngbǎle Yèsù ò rò, pbétù kàh̄u ùdù rò. Ní ma mátina: iwà Yèsù ná'ù kpatsìbhále náapé ì'ì ìnzá Yèsù ná'ù tsìbhále nà, ndi tsìbhále ràdù ndà'ù '̀̀ngò òko kà mànà, ní ndi kpatsìbhále àkǎ nzá nd̀̀bhà ndi tsìbhále.

¹³ Ndi dhu bhëyi tí, Yësù ná'ù tsìbhále náapé ì'ì inzá Yësù ná'ù kpatsìbhále nà, ndi kpatsìbhále ràdù ndà'ù 'òngò òko kà màná, ní kàkã nzá ndùbhà pòndà kpatsìbhále. ¹⁴ Obhó tí, inzá Yësù ná'ù kpatsìbhále rǐ'ì inè ábhǒ onzi nà ndùgèrè ndi ndòngò Kàgàwà bhà aλε tí Yësù ná'ù pòndà tsìbhále-otù ǒ. Ndi dhu bhëyi tí, inzá Yësù ná'ù tsìbhále rǐ'ì inè ábhǒ onzi nà ndùgèrè ndi ndòngò Kàgàwà bhà aλε tí Yësù ná'ù pòndà kpatsìbhále-otù ǒ. Ìmbǎ kà rǐ'ì ndi dhu bhëyi nánǐ, abádí tó nzónzo nózù ka kádù Kàgàwà-nyìkpó ǒ òtì aλε tí. Pbétù obhónánga nyú ǒ, ì nzónzo ní Kàgàwà-nyìkpó ǒ ìlǎ aλε. ¹⁵ Pbétù dhu apé ì'ì inzá Yësù ná'ù aλε nózè ndùbhà yà ì úmbá ì nà Yësù ná'ù aλε dhu tí, ní ndi aλε àkã wà ndùbhà ì úmbá ì nà aλε. Kòrí dhu-tidò nàndà dhu nǐ, Yësù ná'ù aλε nùtsì ì úmbá ì màná inzá Yësù ná'ù aλε nà dhu rǐ mbǎ. Pbétù dhu òfò nga nyòkò atdíkpá, Kàgàwà núunzi nyǐ ndíñǐ nyǐ nyoko tí màrùngà ǒ ngǐkpá aλε màná dhu-okú dò rò. ¹⁶ Inyi Yësù ná'ù tsìbhále, nyi nyùni tí obhó ìgǔ nyi nyádù pbùkù kpatsìbhále nígu dhu? Ndirò ngǎtsi nǐ, inyi Yësù ná'ù kpatsìbhále, nyi nyùni tí obhó ìgǔ nyi nyádù pbùkù tsìbhále nígu dhu?

Pòlò rǐ dhu àndí inzá dhu àkã kokò ìndrù tó uyátá tó ìno tí dhu dǒ dhu

¹⁷ Ròsè yà angyi ma mùnò dhu dònǎ, ìngbatí ìlì ndi aλε mà nákã ndòngò àdi àdhàdhì yà Ádrùngbǎle Yësù abhù fǐndà ófò ǒ: ndi ófò ní, yà Kàgàwà rǐ ndànzi rò kǐ'ì òná

ófò*. Wòrí ní ndi àkākānà kifɔ dhu tí ma marúdhēna kóró kànísá ǒ dhu. ¹⁸ Kàgàwà rǐ nyanzi ònà kàsúmì ǒ, nyi nyi'ì tí iwà ka kóbhòlò onzìnúnga ró? Ní nyi nyàkǎ nyadi ndi ófò ǒ. Kàgàwà rǐ nyanzi ònà kàsúmì ǒ, nyi nyi'ì tí inzà ka kóbhòlò onzìnúnga ró? Ní nyi nyàkǎ nzá nyabhɔ ka kóbhòlò. ¹⁹ Alɛ-ònzìnga òbhòlò ka kí dhu nónzì nzá atdí dhu mà. Ndirò, ìnzì ka kí kòbhòlò dhu nónzì nzá atdí dhu mà átò. Àkākǎ dhu ní kifɔ Kàgàwà àvi kónzì dhu. ²⁰ Dhu àkǎ ìngbàtí ìlì ndi alɛ mà ràdì yà Kàgàwà rǐ ndànzi rò ndi ndi'ì ònà ófò ǒ. ²¹ Dhu apé ì'ì nyi nyi'ì ìnò tí Kàgàwà rǐ nyanzi rò dhu tí, ní nyi nyàkǎ nzá nyitù afínɔ. Pbéttù dhu apé ì'ì inè nyi nyí nyadi dùnú nyi-tírò dhu tí, ní nyi nyàkǎ nzá nyiwí ndi onzi. ²² Obhó tí, ìnò tí arí'ì alɛ, yà Kàgàwà ánzi rùngbò ì Ádrùngbǎle Yèsù nà, ní nzì ìnò Yèsù-nyìkpó ǒ. Ndi dhu bhèyi tí, dònà arí'ì nditírò alɛ, yà Kàgàwà ánzi, ní Krístò bhà ìnò. ²³ Kàgàwà náadzì nyí orú odzi nyú ǒ. Nírò, nyí nyàkǎ nzá nyí'ì tditdò ìndrù tó uyátá tó ìnò tí. ²⁴ Àbanzò, ìngbàtí ìlì ndi alɛ mà nákǎ ndadi Kàgàwà-ònzì yà kà rǐ ndànzi rò ndi ndi'ì ònà ófò ǒ.

Inzá apè 'ùmbǎ alɛ àkǎ 'òkò ònà ófò

(Èbr 13.4; 1Pé 4.7)

²⁵ Kǎkǎ inzà apè vèbhále ùnǐ kpabhínzo mà, inzà apè kpabhále ùnǐ vèbhínzo mànà tò, ma múyàna Ádrùngbǎle Yèsù òvò idù dhu tí dhu nà ma mí'ì ìmbǎ.

* ^{7:17} ^{7:17} Kàgàwà rǐ nyánzi rò nyí nyi'ì ònà ófò tí ka kátina dhu-tì ní: Alɛ-ònzìnga òbhòlò ka kí dhu mà, ìnzì ka kí kòbhòlò dhu mà, ndirò ìnò tí ka kí'ì dhu mà, ìmbǎ ka kí'ì ìnò tí dhu mànà. Kùtò nzá Kàgàwà àvi dhu ònzi ka kí dhu-tsù. Wòrí ní nzì ìtí ka kátina, Kàgàwà rǐ ndànzi dhu atù nzérenge ǒ alɛ ràkànà ndòngò àdì ndi nzérenge ǒ tí.

Pbétù, tidu ònà rò, ma mábhùna abádhí tò dhu ní pbàkà irèta. Ndi irèta ní, yà Ádrùngbàle Yèsù ònzì ídzìnga fíndà rí'ì tsùná dhu irí ka kádù dhu tí ale bhà. ²⁶ Obhó tí, yà kòmbí rí'ì àpbè-okú dò rò, ma mìrè nga ídzi dhu rárì ìndrù ròkò yà ì í'ì òná ófò ǒ. ²⁷ Dhu apé ì'ì inè nyi nyarí'ì tsìbhále nà dhu tí, ní nyi nyàkã nzá nyonè ndi tsìbhále ùbha nyi nyí dhu. Dhu apé ì'ì ìmbã nyi nyarí'ì tsìbhále nà dhu tí, ní nyi nyàkã nzá nyonè tsìbhále. ²⁸ Pbétù, dhu apé ì'ì nyùmbã nyí nyí dhu-atdyú nà nyi nyí'ì dhu tí, ní nyi nyònzì nzá nzéřnga. Ndirò, inzà àpè kpatsìbhále ùn'ì tsìbhíngba náapé àrà amba-bvù, ní íyàdhíyà nónzì nzá nzéřnga átò. Pbétù kãkà iwà ì númbã ale ní rōngo ì'ì inè àpbè nà fíyó ípìrōnga ǒ. Ní ima, ma mòzè modò nyí ì àpbè rǒ rò.

Inzá yà adzi ǒ dhu àkã ndàtdù ìndrù-afí dhu

²⁹ Àban'inzó, ma mòzè mati yà dhu bhèyi: kàsùmì ùbha ndi ídò. Ní ròpè ndi kòmbí, tsìbhále nà arí'ì kpatsìbhále, nákã ndàdì ìmbã arí'ì tsìbhále nà ale bhèyi. ³⁰ Òdzi ródzi ale nákã 'òkò ìnzì ródzi ale bhèyi. Dhèdhe nà rí'ì ale nákã 'òkò ìmbã rí'ì dhèdhe nà ale bhèyi. Dhu òdzi rí ale nákã 'òkò ìmbã rí'ì dhu nà ale bhèyi. ³¹ Yà adzi ǒ malì n'ì arí kasù ònzì ale, nákã 'òkò ìnzì arí kasù ònzì kà n'ì ale bhèyi. Obhó tí, yà ndi ndí'ì òná ófò ǒ, yà adzi rárà tsùna rí ndòdì dhu ò.

³² Ma mòzè dhu ní, nyòkò ìmbã afíku itù rí dhu rí'ì rórò. ìmbã arí'ì tsìbhále nà ale náarí afina itù n'ì ní Ádrùngbàle Yèsù bhà dhu kèlè, ndàdù ndòzè ndònè kà-nyìkpó nòfò dhu ònzì ndi ndí dhu kèlè. ³³ Pbétù tsìbhále nà ale náarí afina àtdù n'ì ní yà adzi ǒ dhu, ndàdù ndòzè ndònè pbìndà tsìbhále-nyìkpó nòfò dhu ònzì ndi ndí dhu, ³⁴ pbìndà irèta ràdù ndùndò ùndo tí.

Ndi dhu bhëyi tí, ìmbă arí'ì kpatsìbhále nà tsìbhále mà, ìnzá àpè kpatsìbhále ùni tsìbhíngba mànà náarí afíya itũ ní ní Ádrùngbăle Yësù bhà dhu kèlě. Abádhí ózè dhu ní 'àbhu affiya mà ngbǒya mànà Ádrùngbăle Yësù tò. Pbétù kpatsìbhále nà tsìbhále náarí afína itũ ní ní yà adzi ǒ dhu, ndàdù ndòzè ndòzè p̀bìndà ale-nyìkpó nòfò dhu ònzì ndì ndí dhu. ³⁵ Wò mà m̀ùnò fùkù dhu ní ma m̀ùnò ndíni í'í tí m̀ùgàsù tí fùkù, ìnzì ní ndíni í'í tí àdà ma mùpe rùkù dhu tí. Ma mòzè mitè ìngbà dhu bhëyi màtí nyí nyádù òko ìnga nòfò dhu bhëyi dhu fùkù, nyádù nyápba Ádrùngbăle Yësù rǒ tí ìmbă fùkù ìrèta-ǒnga ùndò rí atdí dhu mà rí'ì rǒrò.

Òrì nàndà dhu

³⁶ Ndi ale apé dhu àlà, ìnzá ndì rónzì yà ndì ndòrì tsìbhíngba-nyìkpó nòfò dhu, yà ìnzá ì ùmbă ì kà nà dhu-otù ǒ, íyàdhíyà mànà ì í 'ùmbă dhu-atdyú ràdù ndàlù tdítǒ, ní abádhí àkă 'ùmbă ì, yà ndì kpatsìbhíngba òzè ka dhu bhëyi. Àbadhi ònzì nzá nzérenga. ³⁷ Pbétù, ndì kpatsìbhíngba apé dhu ùdhě afína nyú ò ìnzá ka kùtu ndì ùtù tí rǒrò, ndà'ù dhu ìnzì ì r̀r̀'ì 'ùmbă, ndìrò ìnzì ì r̀r̀'ì ngbǒya ùpbă yà ndì ndòrì tsìbhíngba nà, ndàdù ndì dhu ònzì yà ndì nyú ndì ndòzè ka dhu bhëyi, ní ndì ale ònzì dhu mbëyi. ³⁸ Ndi dhu bhëyi ní ndì, yà ndì ndòrì tsìbhíngba nà ì ǹmbă ale nónzì dhu mbëyi, ndìrò wò ndì tsìbhíngba nòdhò ìnzì 'ùmbă ì nà ale, nónzì dhu mbëyi nyú ròsè.

Abvo-ayí nàndà dhu

³⁹ Iwà àrà amba-bvù tsìbhále náaríadi Úyátá-tsină yà ìnè p̀bìndà ale rí'ì nyìkpóna nà òná kàsùmì ǒ. Pbétù kàbhà kpatsìbhále náapé òvè, ní íyàdhíyà rí'ì dóná ndìtìrò 'ùmbă ì ndì ndòzè ale nà. Pbétù, ndì kpatsìbhále

àkă ndî'î mûkrístò tí. ⁴⁰ Pbéttù pbàkà ǒ, kà rǎdù hirò ònzì, yà ndì ndí'î òná ófò ǒ tí ndì ndàdì rò. Wòrí ní ndì pbàkà irèta, ndirò ima nyú ma mà'ù wà dhu átò, ma rǎr'î inè Kàgàwà bhà ìlǎlǎ-Alafí nà.

8

PERÈ tí ka kùbho sànamù tò ìzǎ nàndà dhu
(Ròm 14.13-23; 1Kò 10.19-33)

¹ Sànamù tò ka kùbho perè tí ìzǎ nàndà dhu nǎ, nyǎ nyándí dhu, nyǎti: «Mǎ'î kóró, mǎ múnì wà dhu ndì dhu dǒ.» Pbéttù ma mátina: ìnga ùnǎ ka kí dhu náarí ale àbhǔ kame ale ìdzi dǒ ale-tírò, pbéttù ale òzè ka kí dhu náarí ale òsì òsì tí. ² Ndi ale apé ndòzù ndítírò ìnga ndì ndúnì dhu tí, ní ndì ale ní ìnzá ìnga núnì obhóná nyú yà ndì nyú ndì ndàkǎnà ndùnì ka dhu bhèyi ale. ³ Pbéttù ndì ale apé Kàgàwà òzè, ní Kàgàwà ùnì wà ndì ale.

⁴ Nírò, ka tí àdù sànamù tò ka kùbho perè tí ìzǎ ná'a à'a? Àlě'î nyú, àlě kúnì wà dhu sànamù rarí'î mbǎ yà adzi ǒ, ndirò àlě kúnì wà dhu Kàgàwà rarí'î atdí tí. ⁵ Pbéttù, ngǔkpà ale arátina mǔngǔ-nzo rarí'î inè òrù-akpà ò ndirò yà adzi ǒ. Ní obhó tí, abádhí tò mǔngǔ-nzo rǎ'î ibí, ádròdrǒ ale rǎdù ì'î ibí. ⁶ Pbéttù àlě tò, Kàgàwà rǎ'î atdí tí. Ka ní àlě t'Ábanà yà kóró dhu nanzì, ndirò àlě karóko kà tò. Ndi dhu bhèyi tí, Ádrùngbǎle rǎ'î atdí tí. Ndi Ádrùngbǎle ní Yèsù Krístò, yà kóró dhu anzì ndì otùna ǒ. Ndirò ka ní ndì ípirǒnga ìbho arí àlě tò.

⁷ Pbéttù ìnzǎ ní kóró ale ì ndì dhu núnì. Rìrà àhu kòmbí nga ǒ, nzínzikù ǒ atdídhená ale kǎkà ìwà avù 'òngò sànamù tò ka kùbho perè tí ìzǎ ná'a, náarí'î inè sànamù ì á'ù obhó dhu tí ró. Abádhí arí ndì ìzǎ ná'a, 'àdù àmbe dhu ìrè dǒ ndì ìzǎ ka ràbhù perè tí yà inè rǎ'î ádrùngbǎnga tó obi nà dòyá sànamù tò. Ní olunǎ

rò, ndi dhu arádù abádhí àbhù ròzù ì iwà ndi ìzà àbhù ì 'òtì Kàgàwà-nyìkpó ò dhu tí. Wò dhu ìtè dhu abádhí tó irèta ràrì'ì ivíví. ⁸ Obhó tí, ìnzì ní ònyù ndi àlě ìndri rádù àlě rì'ì íkyèrò Kàgàwà tí. Àlě kapé ònyù ùbha ìnzì àlě rònyù, ní àlě rò ndi nòtdì dhu rì'ì ìmbà. Ndirò àlě kapé ndi ònyù ònyù, ní àlě kábàna atdí dhu mà rì'ì ìmbà. ⁹ Pbétù, nyàndà nga mbèyi, akye yà nyí nyí'ì òkú nyí-tírò, nyádù àmbè nyí nyòzè dhu ònzì dō dhu náarana kàkà ivíví fíyó a'uta nà alé àbhù ràwà ì nzéřnga ò nǎ. ¹⁰ Obhó tí, ivíví pbìndà a'uta nà alé náapé ìnyi, ìnga nùni alé nyú nálà sànamù tò ka kùbho pèrè tí ìzà ná'a nyí nyí sànamù ùlě ka karí òná rò sòmă-dzà ò rò ró, ní kàbhà irèta tí nzì àdù kùtù rònyù sànamù tò ka kùbho pèrè tí ònyù? ¹¹ Ndi dhu bhèyi ní ndi, pbùkù ìnga t'ùnità-okú dō rò, wò ndi ivíví a'uta nà alé, ndirò yà Krístò nyú náavè okúna dō rò, ní rádù àwí atdí. ¹² Wò dhu bhèyi ní ndi, nyí nyí dhu ùfà adóku mà awéku màná ònzì, nyádù afíya ìnza dhu, rádù ì'ì àdhàdhì iwà nyí nyáfà dhu Krístò-ònzì nyú dhu bhèyi. ¹³ Ní ndi dhu-okú dō rò, ònyù náapé Yèsù ná'ù adòdu mà ndirò ngàtsi nǎ awèdu mà nábhù rìtsì nzéřnga ò, ní ma mádù àdì ìnzì mongò ìzà à'à kóró idho ò, akye ndi dhu arana abádhí àbhù rùwí nǎ.

9

Uvitatále àkă àbà fíyó ípìrònga òdò rí dhu yà ì arónzina kasu-nyutsi dhu

(*Luk 10.7; Kas 20.34-35; 2Kò 11.7-12; Gàl 6.6; 1Tì 5.17-18*)

¹ İma tí obhó uvitatále ngùkpà uvitatále bhèyi? Ma mátí obhó ì'ì dùdú matírò? İma mála tí nzà Yèsù, àlě tó Ádrùngbàle? Nyí nyú, nyí tí obhó yà Ádrùngbàle Yèsù tò ma mónzì kasu-nyutsi rò úvò alé? ² Ngùkpà alé tò

ma mapé ì'ì ìnzì ní uvitatále tí, ní fùkù ìma ní uvitatále nyú. Obhó tí, nyí ní yà ma mónzì uvitatále tó kasu ìtè rí ale Ádrùngbàle-nyutsi.

³ Yàrí ní ndì ìndrù rǐ mǒbhù rò, ma marí mugye dùdú tí dhu: ⁴ mǎ'ì uvitatále tírò, mǎ tí nzǐ àdù àkǎ mǒnyù dhu, mǎdù dhu òmvù fáká kasu-otù ǒ? ⁵ Tsibhále nà ma mì'ì rò, ma màkànà tí nzá ndì tsibhále rùndà ma abhi ò ma mǎrà rò, àdhàdhì ngǔkpà uvitatále mà, Ádrùngbàle Yèsù t'ádóna mà PÉTÈRÙ mà nà náarónzina dhu bhèyi? ⁶ Tí mǎ'ì kèlě ndì Bàrnabà nà mǎ mǎdù àkǎ mǒnzì kasu otsúka nyú nǐ ndínǐ mǎ mabá tí ònyù? ⁷ Ádhi pbá mùnowì ndì kàsùna ùbhò arí ndìtírò? Ádhi pbá ale ndì vǐnyò-kpa òzò arí ìnzì ndì ndí ndì vǐnyò-kpò òtò rórò? Ndìrò ádhi pbá ale ndì ìkyì ùnda arí ìnzì ndì ndí fǐndá màkyì òmvù rórò?

⁸ Yà ma mùnò dhu tí obhó ìndrù arónzina dhu? Músà bhà Úyátá náatǐ nzǐ àdhàdhì dhu kèlě núnò átò? ⁹ Obhó tí, ndì Úyátá ò ka kándí dhu kati: «Nyí nyàkǎ nzá nyutsi nganù-ònga òtsi rí, ndínǐ kpòna uvò tí kéléna ò rò ìkyì-akpà-tsù ìnzì ndì nganù nǒnyu tí*.» Kàgàwà náatǐ afína ìtù ìkyì-akpá tó dhu nǐ? ¹⁰ Ròsè dòtsí, kúnò tí ìnzá wò dhu àlě-okú dò rò? Obhó tí, wò dhu ka kándí àlě-okú dò rò. Ìnga òbhì rí ale nǎkǎ ndòbhì ìnga ndàdù dhu à'ù àbà ndì rǎrǐ ndì ìnga ǒ ró'ò dhu-ròrò nábà fǐndá átò. Ndìrò ìnga ǒ rò rí dhu ògu ale nǎkǎ ndà'ù dhu, àbà ndì rǎrǐ ndì ìnga ǒ ka kògù dhu-ròrò nábà. ¹¹ Dhu apé ì'ì ale-afí tó itse mǎ mósò afíkù ò dhu tí, ní mǎ mí ale-ngbò dzùna ònzì rí dhu nábà fukú dhu tí nzére dhu? ¹² Dhu apé ì'ì ngǔkpà uvitatále náarí ì dhu àbà fukú dhu tí, ní ròsè dòtsí, mǎ nyú, mǎ màkǎ tí nzá màbà ka átò? Pbétù mǎ mónzì nzá nyí nyònzì dzùnàka atdí dhu nǐ màtí. Mǎ mónù kórò

* 9:9 9,9 Tòr 25.4

dhu-dzi akye mə mowuna Krístò bhà Ídzi Màkǔrù-tsu ùtò nǎ. ¹³ Nyǎ nyùni tí obhó dhu Kàgàwà bhà-dzá arí kasu ònzi ale rarí fíyó ònyù nába ányì-dzá ì ònzina kasu ò rò? Ndirò, nyǎ nyùni tí obhó dhu màzàbahù dǒ arí kasu ònzi ale rarí fíyó ònyù àba ndi màzàbahù dǒ ì úbina perè tí ìzà ò rò? ¹⁴ Ní ndi dhu bhèyi tí, Ádrùngbàle Yèsù núuyá dhu kàkà Ídzi Màkǔrù ùno arí ìndrù tò ale tò ndàti, abádhí ràràdù fíyó ípìrǒnga òdo rí dhu-tsí àba ndi Ídzi Màkǔrù-otù ǒ.

¹⁵ Pbétù ìma, ma mónzi nzá atdí dhu mà kònzì dzùnàdu nǎ. Ní ma mí milè ndi dhu-okú dò rò. Ndirò yà ma màndí dhu, ní ma màndí nzá, ndíní nyǎ nyibho tí dhu idù. Inga nòfò idù dhu nyú ní mǒvè òvè tí, dhu ùnzi dǒ ma mambèna ìndrù-fó rò. Atdí ale mà rǎ nzǎ wò ma mí milè okúna dò rò dhu àkǒ fudú rò. ¹⁶ Ídzi Màkǔrù ùno ma mí ìndrù tò dhu ní nzǎ mabhù rí midzǎ ma dhu. Ndi dhu ní iwà àkàna atdí dǒ nyú munò ìndrù tò dhu. Ìnzǎ ma mí Ídzi Màkǔrù ùno ìndrù tò dhu, ní ràdù ì ì àpè nyú tí idù. ¹⁷ Dhu íyǎna gukyè ma nyú tírò ma mǒvò yàrí kasu mongò ònzìnà dhu tí, ní ma màkàna mabà pbàkà mùkìmbà. Pbétù, ma mí kònzì Kàgàwà ìbhò ndi ndi kasu mongò ònzìnà dhu-okú dò rò. ¹⁸ Nírò, pbàkà mùkìmbà nyú ní àdhu? Pbàkà mùkìmbà ní mǒvò Ídzi Màkǔrù ìndrù tò ìnzǎ ka kí mubhò rórò. Kà-tì ní mǒvò Ídzi Màkǔrù ìndrù tò ìnzǎ ma mí kòtù ǒ àkàna mabà dhu ònzi rórò.

¹⁹ Ma mí ì dùdú matírò kóró ale-ònzǎ. Pbétù, ma mónzi ma matírò mì ì kóró ale tó ìno tí, ndíní ma mabá tí ábhǒ ale Yèsù Krístò tò. ²⁰ Pbàyàhúdì nzínzi ǒ, ma marádi Mùyàhudi bhèyi, ndíní ma mabá tí Pbàyàhúdì. Músà bhà Úyátá ìfù abádhí rǎ rò, mə maróko abádhí màna ndi Úyátá ìfù ma mí dhu bhèyi, pbétù ìma nyú, ìmbà ma mí ì ndi Úyátá-tsinà rórò. Ma marí kònzì ndi dhu bhèyi,

ndíní ma mabá tí ndi Ọyátá ifù arí ale. ²¹ Ndirò ìnzí arí Músà bhà Ọyátá ifù ale nzínzì ọ, ma marádi ìnzí arí ndi Ọyátá ifù ale bhěyi, ndíní ma mabá tí abádíhí Ádrùngbàle Yèsù tò. Wò dhu rí nzí atina ìnzá ma rífu Kàgàwà bhà Ọyátá. Ma márí kífù ifù, Krístò bhà Ọyátá ifù ma márí dhu-okú dò rò. ²² Ndirò kàkà ivíví fíyó a'uta arí'í ale nzínzì ọ, ma márí mọnzì matírò ivíví a'uta nà ale bhěyi, ndíní ma mabá tí i ivíví a'uta nà ale Ádrùngbàle Yèsù tò. Ní, kóró ale tò, ma mára mọnzì rọ abádíhí rí'í òná kóró ọfò ọ, ndíní ma mara tí abádíhí nzínzì ọ atdídhena ale ìgu rọ dhèdhèrò otu ọ. ²³ Ma márí kóró dhu ònzì Ídzì Màkùrù-okú dò rò, ndíní ma mabá tí kà-nyutsi rí'í ídzìnga átò.

²⁴ Nyí nyùnì tí obhó dhu ikpa tó odhó dọ, kóró ale rarí ọngu tó kàsùsù ònzì, pbétù atdí ale kèlě rarí ndi àrà mùlèmà tó perè àbà? Nírò, nyí nyàkà nyàmbe ọtse dọ, ndíní nyí nyabá tí mùlèmà tó perè. ²⁵ Kàsùsù tó ikpa nòzè 'ikpà ale kóró náarí kóró ngùkpà dhu ùbha, 'àdù afíya àpba ọngu t'údheta rọ. Abádíhí arí dhu ònzì ndi dhu bhěyi, ndíní ì abá tí mùkàkú, àzèmbè pbání ndínza rádù mùkàkú kèlě. Pbétù àlě'i, àlě kárí kàsùsù ònzì ndi dhu bhěyi, ndíní àlě kabá tí yà ìnzí rádù ndínza mùkàkú. ²⁶ Ndi dhu-okú dò rò ní ndi ìma, ma márí nzí àngìlì, mambè mubi dọ akye. Ma mí'í àdhàdhì ọtsùna ndi ndàngùrù rórò rí anya ònzì, ìnzí ndòpbì mbàrátaंगा ale bhěyi. ²⁷ Pbétù, ma marávu ngbòdu rọ ma-tírò ídzídzò ikpa-tídò nì, madù lèmàna ònzì, akye Kàgàwà araya mọdhò ìnzí mabà perè nì, ìma yà ngùkpà ale tò ma márí Ídzì Màkùrù núnò rò.

10

Sànamù àkă nzá kuĭĕ dhu
(Zàb 78.13-33; 106.9-22; Ĕbr 3.7-19)

¹ Àbanĩnzó, ma mòzè nzá nyădzo yà Músà-owù nungu àĭĕ t'ábhúna rǒ ndì nanzì dhu rǒ rò. Abádhí kóró núubhì yà 'ùnda rí àpbù tó sísí tsinǎ*, ndirò abádhí kóró núudà pfǒya dǒ ádrùngbǎ rèrù ònǎ ònánnga ùtù ndì ɔyɔ rórò*.

² Àpbù-tsinǎ abádhí ubhì dhu mà ádrùngbǎ rèrù ònǎ abádhí udà dhu màná, ní'ì àdhàdhì iwà Kàgàwà ùbho bàtizò abádhí tò kóró ndínì Músà-owù nungu tí dhu bhèyi. ³ Abádhí kóró náanyù Kàgàwà àbhu fǐyò atdí ònyù-tidò*. ⁴ Abádhí kóró náamvù Kàgàwà àbhu ràhu bhalabhala tó odu ò rò fǐyò idha. Wò ndi bhalabhala tó odu ní'ì Krístò yà abádhí nunda*. ⁵ Pbétù, ábhǒ ale nyú abádhí nzínzi ǒ nááfò nzá Kàgàwà-nyìkpó. Ní ndi dhu-okú dò rò, abádhí núuvè, abvòya ròyi rùngù ǒ.

⁶ Kǒkò dhu náanzì ì ndínì ì'ì tí idzi ófò tí àĭĕ tò, ìnzì àĭĕ kadù tí nzéɛ dhu ònzi àĭĕ kí dhu-atdyú nóhò, àdhàdhì abádhí náahò kǎtdyú dhu bhèyi*. ⁷ Nírò nyí nyàkă nzá nyí'ì sànamù ùĭĕ arí ale tí, àdhàdhì abádhí nzínzi ǒ atdídhená ale núulénà sànamù dhu bhèyi*. Àdhàdhì ĩĭĭǎ Andítá náarúnɔna dhu bhèyi: «Ìndrǔ náakò obvò ònyù t'ónyuta tò ndirò dhu t'ómvùta tò. Wò dhu-dzidǒ, abádhí adù 'ivà ɔrú, 'òbè sànamù-ònzì*.» ⁸ Àĭĕ kàkă nzá àĭĕ rǒnzì mùnyòni, àdhàdhì atdídhená ale abádhí nzínzi ǒ náanzì dhu bhèyi. Ní abádhí nzínzi ǒ, óyǒ kumì dóná ìbhu nà lufù ale núuvè atdí idho ǒ tí*. ⁹ Àĭĕ kàkă nzá àĭĕ rùmvù Krístò-afí àdhàdhì abádhí nzínzi ǒ

* 10:1 10.1 Uvt 13.21-22 * 10:1 10.1 Uvt 14.21-22 * 10:3 10.3 Uvt 16.4-35 * 10:4 10.4 Uvt 17.5,6; ɔzt 20.7-11 * 10:6 10.6 ɔzt 11.4,34 * 10:7 10.7 Uvt 32.1-5 * 10:7 10.7 Uvt 32.6 * 10:8 10.8 ɔzt 14.37; 25.1-9

atdídhená ale náanzì dhu bhëyi. Ní, osu núubhí abádhí, rùve*. ¹⁰ Nyí nyákă nzá nyõnù, àdhàdhì atdídhená ale abádhí nzínzì ǒ náanù dhu bhëyi. Ní indrũ-tse òtdì arí màlàyikà náatdì abádhí-tse kóró*.

¹¹ Kǒkò dhu náanzì ì abádhí rǒ, ndíní ì'í tí atdí ófò tí indrũ tò. Ndirò ka kandí ka ndíní àlě-nyìkpó nitdyu tí, yà ipiròrò àlě kí'ì yà adzi ǒ dhu-tsù rǎrà ndíní ndì ndara tí ndòdì òná kàsùmì ǒ rò. ¹² Ní ndì dhu-okú dò rò, ndì nrè iwà ndì ndíde pèndà a'uta ǒ dhu tí ale, náká ndòdò ndì ìnzì ndìtsè pèndà a'uta ǒ rò. ¹³ Wò pfòmvo Sitanì náarí afíkù ùmvù nǐ umvútá ní yà kóró ngùkpà ale-afí ùmvù kǎrí nǐ. Kàgàwà ní yà ndì ndùnò dhu ìfù arí ale, ní kà rǐ nzí àdù nyàbhù pfòmvo rùmvù afíkù ròsè obìkù dònǎ. Pfòmvo náapé afíkù ùmvù, ní Kàgàwà rǎdù obi àbhù fùkù nyõndù ndì dhu-dzi, nyádù lèmana ònzì. ¹⁴ Ní ndì dhu-okú dò rò, yà atdíǒ ma mózè nyí rò, nyí nyákă nyíndà nyí itsè sànamù t'úlétá rǒ rò.

Inzá dhu àkă kungbò ale pfòmvo nà dhu

¹⁵ Ma mí dhu òvo fùkù àdhàdhì dhu-ǒnga t'óvòta núni ale bhëyi. Ní nyìrè pé yà ma móvona fùkù dhu-ǒnga nyí-tírò. ¹⁶ Yà Kàgàwà tò àlě kí òtsò àbhù nǐ kópà-tsù àlě kòmvù rò, ndì kópà-otù ǒ àlě kungbò tí nzá àlě Krístò-azù mànà? Ndirò, yà àlě kí m̀gati-ǒnga ùkǒ àlě rǎdù ònyùnà rò, ndì m̀gati-otù ǒ àlě kungbò tí nzá àlě Krístò-ngbò nà? ¹⁷ Obhó tí, m̀gati rǐ'ì atdí tí. Ndirò, abho rò màtí àlě kí mbǎ ì'ì, ní àlě'ì kóró ní atdí ale-ngbò, àlě'ì kóró àlě kí ndì atdí m̀gati kèlě nónyù dhu-okú dò rò.

* 10:9 10:9 Ɔzt 21.5-6 * 10:10 10:10 Ɔzt 17.6-14

¹⁸ Nyàndà pé Pbàìsràyéí tó ófò átò: pèrè tí ka kùbho màzàbahù dǒ Kàgàwà tò ìzǎ ná'a abádhí arí ndíní ì ungbò tí ì otùna ǒ Kàgàwà nà.

¹⁹ Nírò, ádhu ndi ma mòzè múnò wò ma múnò dhu ǒ? Tí inè sànamù tò ka kùbho pèrè tí ìzǎ rǎrǎ mùgàsù nà? Ndirò tí inè sànamù rǎrǎ mùgàsù nà? ²⁰ Ìnzǎ akèkpá màtí! Pbétù, ma mátina yà màzàbahù dǒ ìnzǎ Yèsù ná'ù alè arí ùbhòna pèrè tí dhu núbhò abádhí rǎrǎ pǒmvo tò, ìnzǎ ní Kàgàwà tò. Ní, ìma nyú ma mòzè nzá nyungbò nyí pǒmvo nà. ²¹ Nyí nyí nzǎ àdù Ádrùngbǎlè Yèsù Krístò bhà kópà-tsù òmvù, nyǎdù pǒmvo bhà kópà-tsù nómuvù átò. Ndi dhu bhèyi tí, nyí nyí nzǎ àdù Ádrùngbǎlè bhà ònyù nónyù, nyǎdù pǒmvo bhà-tsi nónyù átò. ²² Ndirò àlè kòzè tí àlè rǎngbè Ádrùngbǎlè bhà nàwí? Àlè tí'ì obi nà ròsè kà dònǎ?

Dhu àkǎ kònzǎ kóró dhu Kàgàwà-òvò nilè tí dhu

²³ Atdíthená alè arátina: «Kóró dhu tó rusà ka kúfà wà.» Ndi dhu ní obhó dhu nyú, pbétù kóró dhu ní nzǎ dhu-dzùná ònzǎ rádù dhu. «Kóró dhu tó rusà ka kúfà wà», pbétù kóró dhu ní nzǎ ìndrù òsì rádù dhu. ²⁴ Atdí alè mà náká nzá ndònè fíndà tí rí ídzìnga àbhù dhu, pbétù kàkǎ ndònè ngǔkpà alè tò rí ídzìnga àbhù dhu.

²⁵ Nyí nyí'ì inè nyǒnyù ìngbàtí ìli ndi dhu mà yà kòbǐ ǒ ka kòdzì, ìnzǎ nyí nyòngù dhu dòná afíku ò rí'ì irèta-okú dò rò rórò. ²⁶ Obhó tí, yà adzi òná rí'ì kóró dhu màná ní Ádrùngbǎlè bhà malì*.

²⁷ Dhu apé ì'ì ìnzǎ Kàgàwà ná'ù alè nzínzì ǒ atdí alè nánzì nyí ònyù tò dhu tí, nyǎdù nyǎ'ù nyòwù ányì, ní nyí nyàkǎ nyǒnyù kóró dhu yà àbadhi àbhù fùkù ìnzǎ nyí nyòngù tǎna yà afíku ò rí'ì irèta-okú dò rò rórò.

* 10:26 10.26 Zàb 24.1

²⁸ Pbétù, ndi ale apé dhu òvo fùkù, ndàti: «Yàrí ìzǎ ní pèrè tí ka kàbhù sànamù tò,» ní nyǎ nyàkǎ nzá nyǎ'ǎ ndi ìzǎ, wò ndi dhu nòvò fùkù ale-okú dò rò, ndirò yà ale-afí ò rí'ì irèta-okú dò rò. ²⁹ Ma mòtè nzá afíkù ò rí'ì irèta dǒ, pbétù ma mòtè yà ndi dhu nòvò nà fùkù ale-afí ò rí'ì irèta dǒ.

Tí ídzi dhu ndi, inyi mùkrístò tírò, nyi nyíde ìngbàtí ìli ndi dhu mà ònyù nyi nyí dhu tó irèta dǒ tí, àzèmbè odhìnu rǐ kòzù nzérenge tí rórò? ³⁰ Tí ídzi dhu ndi átò nyi nyíde pbùkù irèta dǒ tí, nyonyù yà iwà nyi nyàbhù òtsò Kàgàwà tò okúna dò rò dhu, àzèmbè odhìnu rǒrù dùnú ndi dhu-okú dò rò rórò?

³¹ Nírò, dhu apé ì'ì nyǎ nyí dhu ònyù dhu tí, nyǎ nyí dhu òmvù dhu tí, ndirò nyǎ nyí kóró dhu-tsí ònzì dhu tí, ní nyǎ nyàkǎ nyǒnzì kóró i dhu Kàgàwà-òvò nilè tí. ³² Nyǎ nyàkǎ nzá nyàbhù Pbàyàhúdì mà, ìnzǐ ní Pbàyàhúdì mà, ndirò Kàgàwà bhà Kànìsà mà ròtsù nzérenge ò nyǎ nyónzina dhu-otù ǒ. ³³ Nyǎ nyàkǎ nyǒnzì dhu yà ìma nyú ma marí dhu ònzì dhu bhèyi: ma marí obi ònzì atdíǒ, ndínǐ ma mónzina kóró dhu nócófó tí kóró ale-nyìkpó. Obhó tí, ma marí nzǐ idù rí ídzìnga ìbho atdíró dhu òne, pbétù ma marí ábhǒ ale tò rí ídzìnga ábhù dhu òne, ndínǐ Kàgàwà ìgù tí abádhí.

11

¹ Nyǎ nyàkǎ nyǒdyì pbàkà ófò, àdhàdhì ìma nyú ma mídyì Krístò bhà ófò dhu bhèyi.

Vèbhále mà kpabhále mà nà nàkǎnà 'ì'ì nà somǎ-dzǎ ǒ ófò

(1Kò 14.40; Èfè 5.22-24; 1Tì 2.8-14)

² Ma mìfù nyǎ ìfù tí nyǎ nyá rí mirè kóró dhu ǒ, nyàdù yà fùkù ma múdhe dhu òdò àdhàdhì yà ma nyú

ma múdhe ka fùkù dhu bhëyi dhu-okú dò rò. ³ Pbétù ma mòzè nyǎni yàrí dhu: Krístò ní ndi ìngbàtí ìli ndi kpatsìbhále-dò, kpatsìbhále ní p̀b̀ìndà tsìbhále-dò, ndirò Kàgàwà ní Krístò-dò. ⁴ Nírò, ìngbàtí ìli ndi kpatsìbhále mà náapé d̀ona àtsi Kàgàwà r̀ò ndi ndí ndìtsò òná kàsùmì ǒ, ndirò ngàtsi nǎ nabì bhëyi ndi ndí dhu òvo ìndrù t̀ò òná kàsùmì ǒ, ní ndi aɛ ní Krístò yà d̀ona tí r̀í'ì gàyà ǹonzi aɛ. ⁵ Pbétù ìngbàtí ìli ndi tsìbhále mà náapé nzǎ d̀ona àtsi Kàgàwà r̀ò ndi ndí ndìtsò òná kàsùmì ǒ, ndirò ngàtsi nǎ ìndrù t̀ò ndi ndí dhu òvo nabì bhëyi òná kàsùmì ǒ, ní ndi tsìbhále ní p̀b̀ìndà kpatsìbhále yà d̀ona tí r̀í'ì gàyà ǹonzi*. Wò dhu r̀adù ndàla àdhàdhì kà-dòkà ka kàkpà dhu bhëyi†. ⁶ Dhu apé ì'ì ìnzá tsìbhále àtsi d̀ona dhu tí, ní kàkàna ndàbhù d̀ona-ká kazè! Pbétù, tsìbhále-dòkà ka kàzè dhu, ndirò ngàtsi nǎ kà-dòkà ka kàkpà dhu r̀í aɛ-nyì àbhù r̀ìwù dhu-okú dò rò, dhu àkà kà ràtsi d̀ona.

⁷ Kpatsìbhále na náká nzá ndàtsi d̀ona. Ka ní Kàgàwà-wòyò, ndirò ka ní Kàgàwà bhà ádr̀ungbànga t̀ó awáwù. Ndirò tsìbhále ní p̀b̀ìndà kpatsìbhále bhà ádr̀ungbànga t̀ó awáwù. ⁸ Obhó tí, Kàgàwà náabhòlò nzá kpatsìbhále ràhù tsìbhále-ongò-kpa ò rò, pbétù tsìbhále ní ndi kàbhòlò ràhù kpatsìbhále-ongò-kpa ò rò. ⁹ Ndirò, Kàgàwà náabhòlò nzá kpatsìbhále tsìbhále-okú dò rò, pbétù tsìbhále ní ndi kàbhòlò kpatsìbhále-okú dò rò. ¹⁰ Ní, tsìbhále r̀í'ì p̀b̀ìndà kpatsìbhále bhà ádr̀ungbànga t̀ó awáwù tí dhu-okú dò rò, dhu àkà kà ràtsi d̀ona r̀í'ì

* ^{11:5} ^{11.5} Pòlò bhà kàsùmì ǒ, tsìbhále r̀í d̀ona àtsi dhu ní'ì ifuta ìtè ìyàdhiyà r̀í nǎ ìndrù nzínzi ǒ, ndirò p̀b̀ìndà kpatsìbhále-ònzǎ nǎ ize. † ^{11:5} ^{11.5} P̀b̀ìgìr̀íkì-bvù ka kàkpàna d̀ona-ká tsìbhále ní mùnyòni ònzi r̀í ró ka kòtdì. Ka kàkpàna ka, ndínǎ kà-nyì nabhù tí r̀ìwù.

pbìndà kpatsìbhále bhà ádrùngbänga-tsinà ndì ndarí'ì dhu ìtè rí dhu tí, màlàyíká-okú dò rò*.¹¹ Ádrùngbále Kàgàwà udhé dhu-bvu rǒ, tsìbhále rǐ nzǐ àdù àtìnà ìmbǎ ndì rǎrǐ'ì kpatsìbhále-atdyú nà, ndìrò kpatsìbhále rǐ nzǐ àdù àtìnà ìmbǎ ndì rǎrǐ'ì tsìbhále-atdyú nà.¹² Obhó tí, àdhàdhì tsìbhále Kàgàwà náabhòlò ràhu kpatsìbhále-ongò-kpa ò rò dhu bhěyi tí, kpatsìbhále aráhu tsìbhále-nyutsì rò uguta-otù ǒ. Ndirò Kàgàwà ní ndì abádhí nanzì óyǒ rò kóró.

¹³ Nyòtdì pé yà anya nyǐ nyú tírò: tsìbhále rǐ ndìtsò Kàgàwà rǒ ìnzá ndì ndàtsì dònà rórò dhu tí ídzì dhu?¹⁴ Yà Kàgàwà abhòlò alE-dòkà ònà ófò nítè tí nzá dhu, kpatsìbhále rǐ dònà-ká ìvǐ ádzàdzǐ dhu rǎrǐ kà-nyǐ àbhǔ rǐ rǐwù dhu?¹⁵ Pbétù tsìbhále tò, dònà-ká rǒvi ádzàdzǐ dhu ní ifuta. Obhó tí, ádzàdzǐ aróvi àyǐ Kàgàwà abhù tsìbhále tò, rǐ'ì dònà àtsì kà rǎdù nǐ mberù bhěyi.¹⁶ Ndirò, ndì alE apé ndòzè ndàgò ndì wòrí ote dǒ, náká ndùnì dhu àlě'ì mà, àlě rǎrǐ'ì mbǎ ngǎtsì ndì màndu nà, ndìrò Kàgàwà bhà kànísá nyú mà rǎrǐ'ì mbǎ kà nà.

ÒnzítálE rǐ izu àbhǔ nǎkùtálE-afí ò àzè nítè rí ònyù-otù ǒ dhu

¹⁷ Yà kòmbí ma móvona fǔkù ote ǒ, ma mí nzǐ nyǐfǔ ìfǔ tí. Obhó tí, yà nyǐ nyùndu nyǐ nǐ fùkú unduta náarìbhona fǔkù ní nzǐ ídzì dhu, pbétù kǎrìbhona ní nzéE dhu.¹⁸ Angyìnǎ rò ma mǐrì wà dhu yà nyǐ nyùndu nyǐ òná kàsùmì ǒ, ùkúnga rarí ndùndo ùndo tí. Ní ma mà'ù wà ndì dhu gòna tí.¹⁹ Obhó tí, dhu àkànà wà ùkúnga rùndò ndì, ndínǐ ka kuni tí atdí afíya nyú nà arí Yèsù-owù ùngǔ alE.²⁰ Yà nyǐ nyùndu nyǐ rò, nyǐ nyárónyuna ní nzǐ Ádrùngbále Yèsù bhà ònyù.²¹ Obhó tí, ònyù

* 11:10 11.10 Ìsa 6.2; Màt 18.10; ÈfE 3.9-10

ònyu nyí nyí rò, ngàtsi aɛ arí ndàpà ndònyù p̀b̀ìndà ònyù nyù ndítírò angyi. Ní ndi dhu bhëyi, nzínziku ǒ atdídhena aɛ náarádù òko àwù nà, ngǔkpà aɛ ràdù dhu òmvù 'òri nǚ. ²² Nírò, nyí nyátí mbà ìì idza nà, yà nyí nyádù dhu ònyù, nyádù dhu òmvù òyá rò? Ndirò, nyí nyòzù tí Kàgàwà bhà Kànìsà àkyákyè dhu tí? Nyí nyóze tí nyíwù kàkà ìmbà dhu arí ì foyá aɛ-nyí? Ádhu nyù ndi nyí nyòze munò fùkù? Dhu àkà tí mífù nyí ìfù tí? Ma mí nǚ nyífù akèkpá màtí wò dhu-okú dò rò!

*Ádr̀ungbàɛ Yèsù nábhǔ rí kirè ònyù
(Màt 26.26-29; Mrk 14.22-25; Luk 22.15-20)*

²³ Obhó tí, yàrí ní ndi Ádr̀ungbàɛ Yèsù udhè idù dhu, yà ma madù àbhùnà nyùni átò. Yà ndi ka kipfona kabhu ndi òmvù-fó òná iku ǒ, Ádr̀ungbàɛ Yèsù idyi mùgati ndalù foná. ²⁴ Ní, òtsò ndi ndàbhù Kàgàwà tò dhu-dzidǒ, kǔkò kà-ǒnga, ndàdù àtìna: «Yàrí ní ngbòdu, yà fùkù ma màbhù. Nyòngò dhu ònzì ndi dhu bhëyi, nyámbe mirè dǒ róná.» ²⁵ Ndi dhu bhëyi tí, ònyù ì ònyù dhu-dzidǒ, kidyi dèvayi rǚ òná kópà ndalù foná, ndàdù àtìna: «Yàrí kópà rǚtèna ní yà Kàgàwà mànà ìndrù ùngbò ì nǚ ungbòta-òwútá, yà azùdu-otù ǒ ndi nàvi kpangba. Bìlìnganà kòmvù nyí nyí rò, nyòngò kònzì wò dhu bhëyi, ìma nyí nyirè tí róná. ²⁶ Obhó tí, yà nyí nyí yàrí mùgati ònyu nyádù yàrí dèvayi òmvù òná kóró kàsùmì ǒ, nyí nyí Ádr̀ungbàɛ Yèsù bhà ɔvɛ-òyí nǚgǎ, ràrà àhu kàraya ìngo òná ìdho ò.»

²⁷ Nírò, ìngbatí ìli ndi aɛ mà yà Ádr̀ungbàɛ Yèsù bhà mùgati ònyu rí, ndirò kàbhà kópà-tsù òmvù rí ìnzá ndi

‡ 11:21 11.21 Fìyó unduta ǒ, Yèsù ná'ù aɛ nóongónà ìwu ònyù nà foyá, 'àndu tsùna, 'adù ònyùnà atdíkpá, tdù ì onyu Ádr̀ungbàɛ Yèsù ìrè ka kí nǚ ònyù rò.

ndàkàna ndònyù ka ndírò inzá ndì ndàkàna ndòmvyù ka rórò, ní ndì ale àfá wà dhu inzá ndì ndìfù kà-ngbò mà kǎ-zù màna dhu-otù ǒ. ²⁸ Ní ìngbàtí ìlì ndì ale mà nàkàna ndàndà pé nyùnatsì nga ndítírò angyi, tdù ndì ndònyù yàrí m̀̀gati ndàdù yàrí kópà-tsù nómvyù rò. ²⁹ Obhó tí, ndì ale apé m̀̀gati ònyù ndàdù kópà-tsù òmvyù inzá ndì ndùni Ádr̀̀ngbǎle-ngbò-tì rórò, ní kòtdì wà anya ndítírò dóná wò m̀̀gati ndì ndònyù, ndàdù ndì kópà-tsù òmvyù dhu-otù ǒ. ³⁰ Ndi dhu-okú dò rò ní ndì, ábhǒ ale nzínzikù ǒ náarí'ì andì nà 'adù ì'ì iví. Ndirò, ábhǒ ale nyú núve wà. ³¹ Àlě kándàna gukyè àlě-nyutsì nga àlětírò angyangyi, ní Kàgàwà ìtdìyana nzì anya àlě-dǒ. ³² Pbétù Ádr̀̀ngbǎle Kàgàwà arí anya nítìdì àlě-dǒ, ndínì ndutó tí àlě, akyè ndì ndadùya àrà anya ìtdì àlě-dǒ atdíkpá yà adzi ǒ ale màna nǐ.

³³ Ní ndì dhu-okú dò rò, àbanǐnzó, yà nyí nyùndu nyí ònyù nyí nyònyù tí atdíkpá òná kóró kàsùmì ǒ, dhu àkǎ wà nyòdò nyí nzínzikù ǒ. ³⁴ Dhu apé ì'ì ndì ale rǐ'ì àwù nà dhu tí, ní ndì ale àkàna ndònyù pé dhu angyi pbì idzá, akyè nyí nyowuna nyùndu Kàgàwà ràdù anya ìtdì d̀̀kù nǐ.

Nírò ng̀̀kpà dhu yà òdòdì, nóbhòlò ma mítsi f̀̀r̀̀bvù ma m̀̀rà àhù rò.

12

Ìlǐlǎ-Alafí r̀̀ndana ale ùni ka kádù r̀̀nà dhu
(Éfè 4.6; Fil 2.1-4; 1Pé 4.10-11)

¹ Àbanǐnzó, Kàgàwà bhà ìlǐlǎ-Alafí arábhùna ìndrù tò pèrè nàndà dhu nǐ, ma mòzè nzá nyòkò ìnzì nyùni dhu ì pèrè dǒ. ² Nyí nyùni wà dhu yà inzá nyí nyàpè Yèsù Krístò ná'u òná kàsùmì ǒ, nyí rubhà nyí dhu r̀̀mbe nyìkù nyòwù kǎkà ìnzì t̀̀ya arí 'ìrì sànamù ì. ³ Wò

dhu-okú dò rò ní ndi, ma mòzè nyǎni dhu: Kàgàwà bhà ìlǎ-Alafí nyú rǎndana ale rǎrǎ nǎ àdù àtìna: «Yèsù àkǎ ofúngá nà!» Ndirò ìnzá ìlǎ-Alafí kèlě nǎndà ndi rò, atdí ale mà rǎ nǎ àdù àtìna: «Yèsù ní Ádrùngbǎle!»

Kàgàwà bhà ìlǎ-Alafí arábhǎna ìndrù tò perè

⁴ Ìlǎ-Alafí arábhǎna ìndrù tò perè-tidò rǎrǎ dhèdhèrò, pbétù kùndò arí ní atdí ìlǎ-Alafí kèlě. ⁵ Kànisa ò ka kádù ònzina kasu-tidò rǎrǎ dhèdhèrò, pbétù i kasu ònzi ka kí fǐndà ní atdí Ádrùngbǎle Yèsù kèlě. ⁶ Kànisa ò kasu ònzi ka kí tí dhu rǎrǎ dhèdhèrò, pbétù i kasu àbhǎ arí rònzì ì kóró, ní atdí Kàgàwà kèlě. ⁷ Ìngbàtí ìlǎ ndi ale mà náarí ìlǎ-Alafí bhà ádrùngbǎnga tó obi ìtè rí perè nábà, ndíni ndi perè ìrǎ tí mùgàsù tí kóró ale tò. ⁸ Nírò, atdí ale tò ìlǎ-Alafí ábhǎ ní dhu-ònga t'òvòta tó òte tó perè, ndirò ngǎtsi ale tò wò ndi atdí ìlǎ-Alafí kèlě ábhǎ ní, ìnga t'únita tó òte tó perè. ⁹ Ngǎtsi ale ábà wò ndi ìlǎ-Alafí-fó tí ní obi nà a'uta tó perè, ndirò ngǎtsi ale-tsí nábà ní andi nà ale t'ígútá tó perè. ¹⁰ Ngǎtsi ale ábà ní wiwì t'ònzita tó perè, ngǎtsi ale ràdù nabi bhěyi ka kí dhu òvò ìndrù tò nǎ perè nábà. Ndirò, ngǎtsi ale ábà ní tìtò tó ale-afí mà ònga nábhǎ rí kùndò mběyi obhónga tó Alafí mànà perè. Ngǎtsi ale ábà ní ìnzá ka kúni aláva-tidò ò ka kóte dhu tó perè, ndirò ngǎtsi ale tsí adù àbàna ní ì aláva-tì nǎwě ka kí dhu tó perè. ¹¹ Wò ndi atdí ìlǎ-Alafí kèlě ní ndi kóró kòkò dhu ònzi arí, ndùndò ìngbàtí ìlǎ ndi ale mà dhèdhèrò perè-tidò nǎ àdhàdhì ndi ndòzè ka dhu bhěyi.

Yèsù ná'ù ale kóró rǎrǎ àdhàdhì atdí ale-ngbò-rǎngá-nzo bhěyi dhu

¹² Obhó tí, àlě kùni wà dhu aE-ngbò rarí'ì atdí tí, ròná-ngá-nzo ràdù ì'ì ibí nyú. Ìmbă dhu rí'ì ibí ndi aE-ngbò-rǒngá-nzo rí'ì dhu màtí, ní ka ní atdí aE-ngbò kèlě. Ní ndi dhu bhěyi tí, Krístò mà yà ndi ná'ù aE mànà ní atdí aE-ngbò átò. ¹³ Àlě'ì kóró, ìmbă rí'ì Pbàyàhúdí màtí, ìnzǐ ní Pbàyàhúdí màtí, ìno tí arí'ì aE màtí, ndirò dǒyá arí'ì ìtirò aE màtí, àlě kalú bàtizò wò ndi atdí ìlǐlǎ-Alafí-nyutsi tí, ndíni àlě kí'ì tí atdí aE-ngbò tí. Ndirò àlě-nyutsi rí'ì ní wò ndi atdí ìlǐlǎ-Alafí kèlě.

¹⁴ A E-ngbò rǒnga rí'ì mbă atdí tí, pbétù kà rí'ì ibí nyú. ¹⁵ A E-pfò náapé àdù àtìna: «ìnzǐ ní ma aE-otsú dhu-okú dò rò, ìma ní nzǐ aE-ngbò-rǒnga,» ní wò dhu rí nzǐ àdù kàbhù ràdi ìnzǐ ní aE-ngbò-rǒnga tí. ¹⁶ Ndirò, aE-bì apé àdù àtìna: «ìnzǐ ní ìma aE-nyìkpó dhu-okú dò rò, ìma ní nzǐ aE-ngbò-rǒnga,» ní wò dhu rí nzǐ àdù kàbhù ràdi ìnzǐ ní aE-ngbò-rǒnga tí. ¹⁷ Dhu apé ì'ì aE-ngbò kóró rí'ì aE-nyìkpó tí dhu tí, ní ndi aE ràdù ìnga ìrì ìngbà dhu bhěyi? Ndirò dhu apé ì'ì aE-ngbò kóró rí'ì aE-bì tí dhu tí, ní ndi aE ràdù dhu àni ìngbà dhu bhěyi? ¹⁸ Obhó tí, Kàgàwà nùuli ìngbàtí ìli ndi aE-ngbò-rǒngá-nzo àdhàdhì ndi nyú ndi ndazè ka dhu bhěyi. ¹⁹ A E-ngbò kóró náapé àdù ì'ì atdí aE-ngbò-rǒngá-ngba kèlě tí, ní aE-ngbò ràdù ì'ì ìmbă! ²⁰ Nírò, aE-ngbò-rǒngá-nzo rí'ì ibí, pbétù aE-ngbò nyú rí'ì atdí tí.

²¹ A E-nyìkpó rí nzǐ àdù àtìna aE-otsú nǐ: «Ma mí'ì ìmbă atdyúnà nà!» Ndirò aE-dò rí nzǐ àdù àtìna aE-pfò nǐ: «Ma mí'ì ìmbă atdyúkù nà!» ²² Pbétù, kàkà ivívi dhu nyú tí ka karózùna aE-ngbò-rǒngá-nzo mà ní ì atdí dǒ ka karí'ì atdyúya nà. ²³ Ndirò, kàkà ìnzá àkà ìfuta nà dhu tí àlě karózùna aE-ngbò-rǒngá-nzo ní ì atdí dǒ àlě karádù òbhòlòna. Ndirò kàkà ìnzǐ ka kádù ɔvòya ùtì

dhu tí àlě karózu na ale-ngbò-rǒngá-nzo, ní i yà atdíđđ àlě karádù àndàna. ²⁴ Kǎkà akye ka karí ɔvòya ùti ale-ngbò-rǒngá-nzo, rí'ì mbǎ ngbǒya òbhòlò ka kí atdíđđ dhu-atdyú nà. Kàgàwà náanzì ale-ngbò, ndín'ì àlě kongó tí yà ìmbǎ rí'ì ifuta nà ale-ngbò-rǒngá-nzo nándà atdíđđ. ²⁵ Kǎnzì ka ndi dhu bhěyi, ìnzì ale-ngbò-ǒnga nùundo tí ndi, pbétù ndín'ì kà-rǒngá-nzo kóró nóowu tí dzùnàya ònzì rǒ àdhàdhì nzínzìya ǒ. ²⁶ Ale-ngbò-rǒ atdí ngarí-ngba mà náapé ì'ì àpbè ǒ, ní ale-ngbò rǒ ngǔkpà ngari kóró rǎdù ì'ì àpbè ǒ. Ale-ngbò rǒ atdí ngarí-ngba náapé ifuta nába, ní ale-ngbò-rǒ kóró ngǔkpà ngari rǎdù ì'ì dhèdhe ǒ átò.

²⁷ Ní nyí, nyí ní Krístò-ngbò, ndirò ìngbatí ìli ndi ale mà nzínziku ǒ ní ndi Krístò-ngbò-rǒngá-ngba. ²⁸ Ndi dhu bhěyi ní ndi wemberè tí, Kàgàwà nùuli uvitatáleKànisa ǒ. ɔyo rí kisé nǐ, kǔli ní pbànábí. Ndirò ìbhu rí kisé nǐ kǎdù ùlinà ní màlímó. Kòrí ale-dzidǒ rí'ì ní wìwì t'ónzita tó perè nà arí'ì ale mà, andi t'ígútá tó perè nà arí'ì ale màna. I dzidǒ rí'ì ní ngǔkpà ale dzùnà t'ónzita tó perè nà arí'ì ale mà, ngǔkpà ale t'úndata tó perè nà arí'ì ale màna. Kà ríku dóná rò nǐ, kǔli dhèdhèrò aláva-tidò t'óteta tó perè nà arí'ì ale. ²⁹ Abádhí kóró tí uvitatále? Abádhí kóró tí pbànábí? Abádhí kóró tí màlímó? Ndirò abádhí kóró tí wìwì t'ónzita tó ádrùngbǎnga tó ɔbi nà ale? ³⁰ Abádhí kóró tí andi t'ígútá tó perè nà ale? Ndirò abádhí kóró tí dhèdhèrò aláva-tidò t'óteta tó perè nà ale? Abádhí kóró tí dhèdhèrò aláva-tidò t'úgérétá tó perè nà ale? Ìnzì ní ndi dhu bhěyi akekpa màtí. ³¹ Nírò, nyí nyǎkǎ nyòhò atdyúya atdíđđ perè ní, kǎkà ídzi dhu nyú tí rí'ì ròsè.

Pbétù kòmbí, ma mí kóró ngǔkpà otu dónǎ òsè otu nítè fùkù.

13

AlE òzè ka kí dhu nósè kóró dhu ònǎ dhu
(Màt 22.36-40; Ròm 13.8-10; 1Yù 3.16-19; 4.7-21)

¹ Ma mí mbǎ àdù ìì ìndrù arótèna kóró aláva-tidò t'óteta tó perè nà ma marí'ì dhu tí, ngǎtsi nǐ màlàyíká t'ávana t'óteta tó perè nà ma marí'ì dhu tí, pbétù ìnzǐ madù odhídu nózè, ní òtèdu rǐ'ì kòkórò dhu tí àdhàdhì òngò róngò ndùrǐ alE-bì kòkórò idzi-tù mà, ngèlèngelè-tù màná bhèyi. ² Ma mí'ì ìnè mí'ì nabi bhèyi ma mí dhu òvo ìndrù tó nǐ perè nà. Ma mí'ì ìnè muni kóró dhu-tsi mà. Ma mí'ì ìnè muni Kàgàwà udhé kóró dhu-tsi yà órù ò ongonà òko. Ndirò ma mí'ì ìnè mí'ì ádrùngbǎ a'uta, yà pbiri àbhù rádù rìngbè ndì fíndá ngari ò rò, ràrà ndòdì vurò ngari ò nà màtí. Pbétù ìnzǐ ma mapé odhídu nózè, ní ima ní kòkórò dhu nyú. ³ Ma mí mbǎ àdù kóró pbàkà ongyéngá nùndò nǎkùtále tò, madù ngbòdu nádzi ndínì ogbeya tí kàzù ò*, pbétù ìnzǐ madù odhídu nózè, ní ma mábàna mùgàsù tí dhu rǐ'ì mbǎ.

⁴ Àzè arí afína òtù, ndirò àzè arí ìndrù dzùnà ònzi. Àzè arí nǐ adha ònzi, àzè arí nǐ ndòyò, ndirò àzè arí nǐ ndìdzǐ. ⁵ Àzè arí nǐ alE-nyì rǐwù nǐ dhu ònzi, ndirò kǎrì nǐ gàsàna ònzi rí atdíró dhu ònE. Àzè arí nǐ àkò akye, ndirò kǎrì nǐ ìndrù ònzi ròná nzéE dhu òdo afína ò. ⁶ Àzè idhè arí nǐ ndìkǎ nzéE dhu-okú dò rò, pbétù kǎdhè náarí ndìkǎ obhóngà-okú dò rò. ⁷ Àzè arí kóró dhu ùba, ndirò kǎrì a'uta òdo kóró kàsùmì ò. Àzè arí òdona ka kí kabà kóró dhu à'u, ndàdù kóró dhu-dzi òndù.

⁸ Àzè arí nǐ ìku akekpa màtí. Pbétù, ìndrù tó ka kí dhu òvo nabi bhèyi dhu rádù ùda ùda. Dhèdhèrò aláva-tidò

* 13:3 13.3 Ngǎtsi ófò ò, ka kàmbènà «ndínì ogbeya tí kàzù ò» nùgèrè kati: «ndínì ma mambè tí milè dò okúna dò rò.»

Ǿ ka kóte dhu tó perè rǎdù iku ikü, ndirò inga t'ánita rǎdù iku ikü. ⁹ Obhó tí, àě karí dhu ùnǎ gòna kèlě tí, ndirò àě karí dhu òvo ìndrù tò nabi bhëyi gòna kèlě tí. ¹⁰ Pbétù, Kàgàwà rǎ kóró dhu òbhòlò rǎ mbëyi nyú rò, yà gòya kèlě tí arǎ dhu-tsí níikùya ikü.

¹¹ Ngbángba tí ma mi'ì òná kàsùmì Ǿ, ma mongónà òte ngbángba bhëyi, ma mongónà inga ìrè ngbángba bhëyi, ndirò ma mongónà dhu-ǒnga òvò ngbángba bhëyi. Pbétù ma mitdègu òngo ádrùngbǎle tí, ní ma mubhà wà ngbángba tó ǒfò Ǿ ma mí dhu ònzì dhu. ¹² Obhó tí, yà kòmbí rǎ kàsùmì Ǿ, àě tò kà rǎ ndi dhu bhëyi tí. Àě kí nzǎ dhu àlǎ mbëyi, pbétù àě kí dhu àndà ìnzǎ rǎ dhu-wòyǒ nyú nítè kiyó Ǿ. Olù rǎrà kàsùmì Ǿ, àě kalaya dhu k pangba. Kòmbí ma muni Kàgàwà gòna kèlě tí, pbétù olù rǎrà kàsùmì Ǿ, ma muniya ka àkǎkǎ dhu bhëyi, àdhàdhì kùni ma dhu bhëyi.

¹³ Nírò kòmbí màtí, kǎkǎ ìbhù dhu rǎ ìnè atdíkpá tí. † dhu ní: a'uta, òdona ka kí ndínǎ ka kabá tí dhu, àzè mànà. Pbétù ádrùngbǎ dhu nyú ròsè kǒkò ìbhù dhu nzínzì Ǿ ní àzè.

14

Nabi bhëyi ka kí dhu òvo ìndrù tò dhu tó perè mà ìnzá ka kùni aláwà Ǿ ka kóte dhu tó perè mànà

(Ròm 14.19; 1Kò 12.4-7,27-31; 1Pé 4.10-11)

¹ Nyǎ nyàkǎ nyǒnè òdhíku òzè nyǎ nyǎ dhu. Ndirò nyǎ nyàkǎ nyǒhò ìlǎ-Alafí bhà perè àbà nyǎ nyǎ dhu-atdyú atdíǒ, ròsè dòtsí ní nyǎ yà ìndrù tò ka kí dhu òvo nabi bhëyi nǎ perè nà. ² Obhó tí, ndi ale apé àmbe òte dǒ ìlǎ-Alafí ìbhò fǎndà ìnzá ka kùni aláwà-tidò Ǿ, ní ndi ale rǎ nzǎ òte ìndrù tò, pbétù kà rǒte Kàgàwà tò. Kà rǎnna ìlǎ-Alafí bhà ádrùngbǎnga tó ǒbi nǎ, yà Kàgàwà uli óru

ò dhu rǐ òna àlǔ ale rǐ ìmbǎ. ³ Pbétù, nabi bhèyi rí dhu òvo ìndrù tò ale rǔnɔna ìndrù tò dhu ní, abádhí òsì rí fíyó a'uta ǒ dhu, abádhí-afí òpè rí dhu, ndírò abádhí-afí rǐ ɔbì òtsi nǐ dhu. ⁴ Yà ìlǐlǎ-Alafí ìbhò ìnzá ka kúni aláva-tidò ǒ róte ale, ní rǐ ndòsì ndítírò. Pbétù, nabi bhèyi rí dhu òvo ìndrù tò ale rǔsìna ní Kànisa ǒ kóró ale nyú. ⁵ Ma mòzè nyǐ kóró nyǒngò ɔte ìlǐlǎ-Alafí ìbhò ìnzá ka kúni aláva-tidò ǒ, pbétù ròsè dòtsí ma mòzè ní, nyǒngò dhu òvo ìndrù tò pbànábí bhèyi. Obhó tí, nabi bhèyi rí dhu òvo ìndrù tò ale núdà wà yà ìlǐlǎ-Alafí ìbhò ìnzá ka kúni aláva-tidò ɔte rí ale, ìmbǎ dhu apé ì ò ka kádù wò kùnò dhu-tì àwe ndínì Kànisa ǒ kóró ale nòsì tí dhu tí.

⁶ Nírò àbanǐnzó, dhu apé ì ò ma mǎrà àhu fǔrǎbvù, madù ɔte nyǐ mànà ìlǐlǎ-Alafí ìbhò yà ìnzá nyǐ nyúni aláva-tidò ǒ dhu tí, ní ma madù dzùnàku ònzì ìngbà dhu bhèyi? Ma mí nzǐ àdù dzùnàku ònzì, ìnzá ní Kàgàwà ìtè idù dhu ma mòvò fǔkù rò, ìnzá ní ma múni dhu ma mòvò fǔkù rò, ìnzá ní nabi bhèyi ma mòvò dhu fǔkù rò, ndírò ìnzá ní dhu kèlě mà mùdhe fǔkù rò.

⁷ Kàndà pé adyi ùyu ka karí òyá dhu tó ófò, àdhàdhì rùgě mà ndírò ngǎtsi nǐ dùmù mà bhèyi. Ìnzǐ kǒkò dhu tó òngò apé àdù ì ò dhèdhèrò ófò ǒ, ní ka kádù rùgě tí dhu rǐ ò dhu mà ndírò ngǎtsi nǐ dùmù tí dhu rǐ ò dhu mà núni ìngbà dhu bhèyi? ⁸ Ìnzǐ ka kapé leku òmi ìla tó dhu bhèyi, ní ádhi pbá ale ndi ndòbhòlò rádù ìla t'úgyeta tò? ⁹ Ní, ndi dhu rǐ ò ndi dhu bhèyi tí fǔkù átò. Dhu apé ì ò wò nyǐ nyáwěna ìlǐlǎ-Alafí ìbhò fǔkù ìnzá ka kúni aláva-tidò ǒ dhu-tì rǐ ò ìmbǎ kpangba dhu tí, ní nyǐ nyúnɔna dhu rádù ale-dò àlu ìngbà dhu bhèyi? Obhó tí, nyǐ nyádù ì ò àdhàdhì awe ǒ róte ìnzǐ ɔtèna rǐ ndírì rórò ale bhèyi. ¹⁰ Yà adzi ǒ, aláva-tidò rǐ ò ibí nyú. Pbétù yà ìmbǎ tǐna rádù ì ò atdí aláva-tidò mà rǐ ò mbǎ. ¹¹ Nírò

dhu apé ì'ì inzá ma múni aláwà-tidò òte rí ale ná mǎ móte dhu tí, ní ma mǎdù ì'ì ile tí ndi ale tò, ndi ale ràdù ì'ì átò ile tí idù. ¹² Ní ndi dhu bhèyi tí, nyí nyú mà átò, yà nyí nyí ìlǎ-Alafí bhà pèrè-atdyú òho atdíđ nyàbà dhu bhèyi, nyí nyàkǎ nyǒnzì òbi nyàbà dòtsí pèrè ní kǎkǎ Kànìsà àbhù ràdù rò'ò a'uta ǒ.

¹³ Ní ndi dhu-okú dǒ rò, dhu àkǎ wò ndi ìlǎ-Alafí ìbhò inzá ka kúni aláwà-tidò ǒ róte ale rònzi Kàgàwà ràbhù kà-tì t'áweta tó pèrè fíndà. ¹⁴ Obhó tí, dhu apé ì'ì ma mí mǐtsò ìlǎ-Alafí ìbhò idù inzá ka kúni aláwà-tidò ǒ dhu tí, ní ma mí mǐtsò afídu ǒ, pbétù inzi pbàkǎ ìrèta ràdù kasù ònzì. ¹⁵ Nírò, ádhu ndi ma màkǎ mǒnzì? Ma màkǎ mǐtsò ma yà ìlǎ-Alafí àbhù mǐtsò ma òná inzá ma múni aláwà-tidò ǒ, madù mǐtsò átò yà ùnǐ ma múni aláwà-tidò ǒ. Ma màkǎ mǎyù adyi yà ìlǎ-Alafí àbhù mǎyù adyi òná inzá ma múni aláwà-tidò ǒ, madù kùyù átò yà ùnǐ ma múni aláwà-tidò ǒ. ¹⁶ Obhó tí, dhu apé ì'ì nyi nyí nyitsò nyambe òtsò àbhù dǒ Kàgàwà tò yà ìlǎ-Alafí àbhù indù inzá ka kúni aláwà-tidò ǒ dhu tí, ní inzá ndi aláwà nùni ale, yà tǐnú ndi nòtù unduta ǒ, ràdù dhu à'ù ìngbǎ dhu bhèyi ndàti «Àmìnà» ndi òtsò nyi nyàbhù dhu dǒ? Kà rǐ nzǐ àdù kà'ù ndi dhu bhèyi, inzá ndi ndàrì nyi nyúnona dhu dhu-okú dǒ rò. ¹⁷ Obhó tí ìnyí, nyi nyí òtsò àdù Kàgàwà tò dhu rǐ ì'ì inè mbèyi, pbétù kà rǐ nzǐ ngǎtsi ale nòsì. ¹⁸ Ma màbhù òtsò Kàgàwà tò, ma mǎrì ìlǎ-Alafí ìbhò idù inzá ka kúni aláwà-tidò òte ròsè dükunǎ kóró nídhuní. ¹⁹ Pbétù, unduta ǒ ma mǒzè dhu ní, mori ndàrì rí òte ake tí, ndíñǐ ma mudhè tí dhu òná ngǔkpà ale tò, ròsè ìlǎ-Alafí ìbhò idù inzá ka kúni aláwà ǒ ma màmbènà òte abho nyú dhu dǒnǎ.

²⁰ Àbanǐzó, nyí nyàkǎ nzá nyǐrè nga nzónzo bhèyi, pbétù nyí nyàkǎ nyǐrè nga iwà ǒ'ò ale bhèyi. Nzére dhu

t'ónzita ō, nyǎ nyākă obhó tí nyǎ ǐ iré-nzo bhëyi, yà inzá nzére dhu t'ónzita núnì ale. ²¹ ǐlǐlǎ Andítá ò ka kándí dhu katí:

«Ádrùngbǎle rǎtina:

«Ma móngo òte kàrí ale, Pbàisràyélí tò

vurò alávà òte arí ale-otù ō,

yà olo tí rǐ ǐ ale-otù ō.

Ní, ndí dhu bhëyi màtí, abádhí rǒngo 'uvo ìnzǎ 'ǐrì ma múnona dhu* .»

²² Nírò, yà ǐlǐlǎ-Alafí ìbhò inzá ka kúnì alávà-tidò òte ka kí dhu tò pèrè ní Kàgàwà ìtdìya ìndrù-ànyǎ dhu ìtè rí ize kǎkà 'ùvǒ arí ìnzǎ a'u tí Kàgàwà ale tò, pbétù ìnzǎ ní kǎkà iwà ka ná'ù ale tò. Ndirò yà ìndrù tò ka kí dhu òvo nabì bhëyi nǎ pèrè ní Kàgàwà bhà ídzìnga ìtè rí ize kǎkà iwà Kàgàwà ná'ù ale tò, pbétù ìnzǎ ní kǎkà ì núvǒ ìnzǎ 'à'ù ka ale tò. ²³ Dhu apé ǐ ǐ kànìsà ō nyǎ nyàndu nyǎ kóró dhu tí, nyǎdù nyǒpè nyǒtè kóró ǐlǐlǎ-Alafí ìbhò fùkù ìnzá ka kúnì alávà-tidò ō, ndí kàsùmì ō, ìnzá ì alávà núnì ale, ndirò ngǎtsi nǎ ìnzá Yèsù ná'ù ale ràdù ìtsù fùkù unduta ò, ní ì ale tí nǎ ì adù àtìnà nyǎ rǎrǎ àrítále?

²⁴ Pbétù dhu apé ǐ ǐ kóró ale rǐ dhu òvo ìndrù tò nabì bhëyi dhu tí, atdí ale yà ìnzá Kàgàwà ná'ù ndirò ngǎtsi nǎ, ìtsù tí ìtsù atdí ale ràdù ndòtù ndí unduta ō, ní ndí dhu ndí ndirò dhu ràdù kàbhù rùnì pbìndà nzérenga, kà ràdù ndìnè kóró ale òtdì ànyàna yà ì ótèna dhu-otù ō ale tí. ²⁵ Kà-nyùtsì ì nuru kóró dhu ràdù 'ìtè kpanjangba kà tò. Ndi dhu bhëyi ní ndí, kà ràdù ndàgu ndàpbǎ nyǎna adzi nyú rǒ, ndàdù Kàgàwà ǐfù, ndàtì: «Obhó tí, Kàgàwà rǐ ǐ ìnè nzìnzìkù ō!»

Kàgàwà bhà idza ō ìndrù àkǎ 'ǐrì nà màtso

* 14:21 14:21 ǐsa 28.11-12

²⁶ Àbanĩnzò, ádhu ndi àkàkà nyõnzì? Yà nyĩ nyundu nyĩ sòmà tò òná kàsùmì ǒ, atdí ale rǎdù ì'ì inè ndùyù adyi, ngǎtsi ale rǎdù dhu ùdhe ìndrù tò. Ngǎtsi ale rǎ'ì inè ndòvò Kàgàwà ìtè fĩndà dhu ìndrù tò nabi bhèyi, ngǎtsi ale rǎdù òtè ìlǎ-Àlafí ìbhò ìnzá ka kúnì alává-tidò ǒ, vurò ale rǎdù ndi òtè ùgèrè. Nírò kòrí dhu kóró àkà rònzì ì ndínì Kànìsà ǒ kóró ale nòsí tí. ²⁷ Dhu apé ì'ì ìlǎ-Àlafí ìbhò ìnzá ka kúnì alává-tidò òtè rí ale rǎ'ì dhu tí, ní dhu àkà óyó ale kèlè, ndirò òsosè nì, ìbhù ale ròtè. Abádhí àkà 'òtè, atdátírá ǒ, ndirò dhu àkà wò ka kúnìna òtè ùgèrè rí atdí ale rǎdù ì'ì. ²⁸ Dhu apé ì'ì ìmbà ndi òtè ùgèrè rí ale rǎ'ì unduta ǒ dhu tí, ní ìngbàtì ìlì ndi ale mà abádhí nzínzì ǒ náká ndìnè ìnè tí, ndámbe òtè dǒ afina ǒ tí pbìndà Kàgàwà nà. ²⁹ Ndirò, nabi bhèyi rí dhu òvo ìndrù tò ale ì'ì rò, dhu àkà óyó ale ndirò ngǎtsi nì ìbhù ale kèlè ròtè, ngùkpà ale rǎdù wò abádhí ùnò dhu-ǒnga nóvò. ³⁰ Pbétù atdí ale apé ì'ì òtè ndi ndóte ró, kà-tí àdì ngǎtsi ale rǎdù ì'ì Kàgàwà ìtè fĩndà, ndínì ndi ndòvo tí ìndrù tò dhu nà, ní dhu àkà wò ndi òtè rúbhi òtè rǒ ale rìnè. ³¹ Nyĩ nyĩ'ì inè kóró nyõvò dhu ìndrù tò pbánábí bhèyi. Ní dhu rǎdù àkà, atdí ale ròvò ka ngǎtsi ale dzidò, ndínì kóró ale ùnì tí fíyò ka kùdhe dhu, afíya rǎdù òbi òtsì. ³² Nabi bhèyi ka kí dhu òvo ìndrù tò nì pèrè nà arí'ì ale rǎ'ì inè ndòdò ndi ndámbe nà òvona ìndrù tò dhu afina ǒ, ìnzì ndòvò. ³³ Obhó tí, Kàgàwà ní nzì pbàdzangà tí arí dhu ònzì ale. Pbétù, Àbadhi ní màrùngà t'ále.

Àdhàdhì yà Kàgàwà bhà ale tó kóró Kànìsà ǒ arí ndònzì dhu bhèyi tí, ³⁴ vèbhále àkà 'ìnè ìnè tí Kànìsà tó unduta ǒ*. Abádhí tò ka kúfà nzá rùsà ròngò òtè Kànìsà

* ^{14:34 14:34} «Vèbhále àkà 'ìnè ìnè tí Kànìsà tó unduta ǒ» rǎ'ì inè átò kugèrè kati: «Vèbhále àkà nzá 'àbèlè nabi bhèyi ka kòvona Kànìsà tó unduta ǒ dhu-ǒnga»

ǒ, pbétù abádhí àkǎ 'ífú ì, àdhàdhì Ƴyátá núnò ka dhu bhèyi. ³⁵ Dhu apé ì'ì abádhí rǐ'ì ì ívúna dhu nà dhu tí, ní abádhí àkǎ 'òngù ì dhu fíyó kpabhále-tsù fí-dzá rò. Tsìbhále rǒte ìndrù ùndu ì Kànìsà ǒ ró dhu ní ìnzá nga nòfò dhu.

³⁶ Nyǐ nyìrè tí dhu Kàgàwà bhà Ƴte ráhu fǔrábvǔ rò? Ndirò nyǐ nyìrè tí dhu kà rírà àhu fǔkù víku dǒ rò tí? ³⁷ Ndi ale apé dhu ìrè ndì rǎrǐ nabi, ndirò ngǎtsi nǐ, ìlǐlǎ-Alafí rǎrǐ ndùnda, ní ndì ale àkǎ ndùni dhu, yà ma mándí fǔkù dhu rǎrǐ Ádrùngbǎle Yèsù bhà Ƴyátá. ³⁸ Pbétù ìnzǐ kǎpé ndì dhu ùnǐ, ní Kàgàwà rǐ nzǐ àdù ndì ale ùnì. ³⁹ Nírò àbanǐnzó, nyǐ nyàkǎ nyòhò nabi tí nyǐ nyǐ'ì dhu-atdyú, ndirò nyǐ nyàkǎ nzá nyùtò ìndrù-tsù, ìnzǐ rǒtè ìlǐlǎ-Alafí ìbhò fíyò ìnzá ka kúnì aláwà-tidò. ⁴⁰ Pbétù kóró dhu nákǎ ndònzǐ ndì yà ndì dhu nyú àkǎnà ndònzǐ ndì dhu bhèyi, ndirò nyìnatì ròhù ndì mbèyi.

15

Krístò ìngbè ndì Ƴve-bvù rò dhu tó Ídzi Mākǔrù

¹ Àbanǐnzó, ma mòzè misè yà fǔkù ma móvò Ídzi Mākǔrù, yà nyǐ nyákò, nyǎdù afíku àpba ròná. ² Kòtù-ǒnga ní ndì Kàgàwà rǐ nyǐgǔ nǐ, yà fǔkù ma móvò ka dhu bhèyi nyǐ nyòdò ka rò. Ìmbǎ kǐ'ì ndì dhu bhèyi nánǐ, fǔkù a'uta nàmbèna ì'ì kòkórò dhu.

³ Ádrùngbǎ dhu nyú tí ma múdà fǔkù dhu ní yà idù ka kúdhe átò dhu. Ndi dhu ní: Krístò avè àlè tó nzéEnga-okú dò rò, àdhàdhì yà ìlǐlǎ Andítá núnò ka dhu bhèyi*.

⁴ Ka katdù ka, ràdù ndìngbè Ƴve-bvù rò ìbhu ráhu idho ǒ, àdhàdhì yà ìlǐlǎ Andítá núnò ka dhu bhèyi*. ⁵ Kǐtè ndì Péterù tò, ndì dhu-dzidǒ ndàdù ndìtè atdí kumì

* 15:3 15:3 Ìsa 52.13–53.12. * 15:4 15:4 Zàb 16.9-11; ƳsE 6.2

dóná óyǒ nà p̀b̀ìndà uvitatále tò. ⁶ Tdítǒ, kǎd̀ù nd̀t̀è ìmbò miyà d̀nǎ róse nd̀i ná'ù ale tò atdíkpá. Ábhǒ ale nyú ì ale nzínzì ǒ, rǐ'ì inè nyìkpóya nà kòmbí màtí, nd̀irò atdídhená ale núve wà. ⁷ Wò dhu-dzidǒ, kǐtè nd̀i Yàkòbhò tò*, nd̀ad̀ù nd̀t̀è kóró uvitatále tò.

⁸ Kùtsa nd̀i nd̀i d̀oná rò nǐ, kǎd̀ù àrà nd̀t̀è idù átò, ìma kàtòrògǒ-ngba tíró†. ⁹ Obhó tí, ìma ní ìmbǎ tǐna nà ale nyú ròsè kóró uvitatále nzínzì ǒ. Nd̀irò, ma màkàna nzá kanzi ma uvitatále mà tí, Kàgàwà bhà Kànìsà rǒ ma mavù dhu-okú d̀ò rò. ¹⁰ Pbétù, Kàgàwà bhà ídzìnga-okú d̀ò rò nga ní nd̀i ma mí'ì yà nyǐ nyǐ malǎ kòmbí òná ófò ǒ. Nd̀irò kàbhà ídzìnga idù ní'ì nzǐ kòkórò nga tó. Ma mónzì kasu ròsè kóró ngǔkpà uvitatále d̀oná. Obhó tí, ìnzǐ ní ìma nd̀i ma mónzì nd̀i kasu, pbétù ka nónzì ní yà nyudutsì rí kasu ònzì Kàgàwà bhà ídzìnga. ¹¹ Nírò, dhu rǐ mbǎ ì'ì ìma màtí, ngǎtsi nǐ abádhí màtí, ní kòñǐ mǎ'ì kóró mǎ marúnona Ídzì Mákùrù, nd̀irò kòñǐ nd̀i Ídzì Mákùrù ní nd̀i nyǐ nyá'ù.

Kàgàwà náabhùya ùvùve ale r̀ng̀be ì ɔve-bvù rò dhu

¹² Dhu apé ì'ì àlě karí dhu òvo ìndrù tò àlě ràtì Krístò r̀ng̀bè wà nd̀i dhu tí, ní ìngbà dhu bhèyi dhu nzínzìku ǒ ngǔkpà ale náarad̀ù àtìna ìnzǐ ùvùvè ale r̀ng̀beyà ì ɔve-bvù rò nǐ? ¹³ Ní, dhu apé ì'ì obhó tí ìnzǐ ùvùvè ale rǎd̀ù '̀ng̀be dhu tí, ní Krístò níngbè nzá nd̀i átò ɔve-bvù rò. ¹⁴ Nd̀irò dhu apé ì'ì ìnzá Krístò ìngbè nd̀i dhu tí, ní yà mǎ marúnona ìndrù tò Ídzì Mákùrù ní kòkórò dhu,

* 15:7 15.7 Kas 12.17 † 15:8 15.8 Kàtòrògò ní ìnzá f̀ndá àb̀i ìku r̀rò ka kùg̀ù ngbàngba. Pòlò òz̀ù nd̀i kàtòrògò tí uvitatále nzínzì ǒ, ìwà Yèsù óvè nd̀ad̀ù nd̀ng̀bè dhu-dzidǒ nd̀i ndarà uvitatále-kàsù òpè dhu-okú d̀ò rò.

ndirò fùkú a'uta ní kokórò dhu átò. ¹⁵ Ndirò ròsè dòtsí, ka kòzù wà mǎ Kàgàwà-òvò rǒ arí tìtò ùno ale tí, yà mǎ mǎvò dhu ìndrù tò mǎ ràti kà rábhù Krístò rìngbè ndì òvè-bvù rò dhu-okú dò rò. Ní dhu apé ìì ìnzì ùvùvè ale rǎdù 'ùngbè òvè-bvù rò dhu tí, ní ndì dhu rǐtèna dhu ní Kàgàwà rabhù nzá Krístò rìngbè ndì òvè-bvù rò. ¹⁶ Ma mí dhu òvò tǎtǎdǒ mati: dhu apé ìì ìnzì ùvùvè ale rǎdù 'ùngbè òvè-bvù rò dhu tí, ní Krístò ndìtǐrò níngbè nzá ndì. ¹⁷ Ndirò, dhu apé ìì ìnzá Krístò ìngbè ndì dhu tí, ní fùkú a'uta ní kokórò dhu, ndirò nyì nyòko òko fùkú nzérénga ò. ¹⁸ Ndirò ròsè wǒrì dònǎ, kǎkǎ ùvùvè Krístò ì á'ù rórò ale núwí wà atǎdǐ. ¹⁹ Dhu apé ìì àlě kǎlì àlě tó a'uta Krístò ò yà àlě kǎlì nà yà adzi dǒ ípìrǒnga-okú dò rò tí dhu tí, ní àlě'ì ní ndì izu rǎdù ùkanà ròsè kórò ale dònǎ ale.

²⁰ Pbétù obhó nyú, Krístò níngbè wà ndì òvè-bvù rò, ndì'ì ùvùvè ale tó ngàngayi† tí. ²¹ Obhó tí, àdhàdhì ìndrù rǎvè dhu níbhò ndì atǎ ale-otù ò dhu bhèyi, ní ndì dhu bhèyi tí ùvùvè ale rǐ 'ùngbè dhu níbhò ndì atǎ ale-otù ò. ²² Àdhàdhì kórò ale náarúvè Àdamù mànà ì ungbò ì dhu-okú dò rò dhu bhèyi tí, kórò ale náabáya ípìrǒnga Krístò mànà ì ungbò ì dhu-okú dò rò. ²³ Pbétù, ìngbatí ìlì ndì ale mà níngbèya ndì fǐndà ka kudhé kàsùmì ò: Krístò níngbè wà ndì ndì'ì ngàngayi tí. Ndirò kà rǐngo nínganí, kàbhà ale tí ì nòtù ale núungbèya ì átò. ²⁴ Wò dhu-dzidǐ, Krístò níitòya yà ìndrù dǒ arí'ì ádrùngbǎnga tó òbi nà kórò nzére-alafí mà òyá ádròdrǒ ale mànà. ²⁵ Obhó tí, Krístò nǎkǎ wà ndònyù idzi, ràrà àhu Kàgàwà rǐ kórò pbàndà òmvù àbhù ndòbè dòya dhu*ò. Nírò ní

† 15:20 15.20 Ngàngayi ní wemberè tí ó'ò ìnga ò ònyù-dòkpa. Yèsù ní ndì wemberè tí ndì níngbè òvè-bvù rò. * 15:25 15.25 Zàb 110.1

ndi yà adzi dǒ kóró dhu-tsu náadùya ndòdì, Krístò ràdù Idzi àdu Àbanà Kàgàwà-fò ò. ²⁶ Kà rǐku dòná rò òmvù, yà Kàgàwà itòya ní ονε. ²⁷ Obhó tí, ilǐlǎ Andítá rǎtina: «Kàgàwà ábhυ wà kóró dhu kà ròbè dòya*.» Pbétù, Krístò rǎtina: «twa ma móbè kóró dhu dǒ» rò, ní ní'iya ka kátina: Kà róbè kóró dhu-dǒ, Kàgàwà yà kóró dhu nábhυ kà ròbè dòya kèlě ròdì. ²⁸ Ndirò, Kàgàwà rǐ kóró dhu nábhυ kà ròbè dòya rò ní ndi, ndi kà t'ídhùnà nyú nditírò, yà Kàgàwà ábhυ ròbè kóró dhu dǒ, náadùya àdi Kàgàwà bhà ádrùngbǎnga-tsinǎ, ndínǐ Kàgàwà nóonyυ tí idzi dòtsí kóró dhu dǒ.

²⁹ Dhu apé ì'ì inzǐ ìndrù rǎdù 'ùngbε ονε-bvù rò dhu tí, ní nzínziku ǒ ale kǎkà bàtizò àlǔ arí ùvǔvè ale-okú dǒ rò náarónzina dhu-tì nádù ì'ì adhu^s? Dhu apé ì'ì inzǐ ùvǔvè ale náarí 'ùngbě dòtsí dhu tí, ní ádhu-okú dǒ rò nga ndi ìndrù arádù bàtizò àlυ abádhí-okú dǒ rò nǐ? ³⁰ Ndirò ádhu-okú dǒ rò nga ndi àlě'i nyú àlě kádù àlě tó ípìrǒnga ìli àpbè ǒ kóró kàsúmì ǒ nǐ? ³¹ Àbanǐnzó, bilǐnganà ma mǎrǐ motù ονε-ònzǐ. Ndi dhu ní obhó dhu. Ndirò, obhó dhu tí rǐ'ì ngǎtsi dhu ní, ma mǎrǐ moyò okúkυ dǒ rò àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù Krístò mànà àlě kúngbò àlě nídhunǐ. ³² Ma mábà àpbè abho nyú yàrí ěfēsò tó kígò ǒ, tsùdú dhu àgò rí irí ǒ ìzǎ bhěyi órù ale-okú dǒ rò. Ní ádhu-okú dǒ rò nga ndi ma mádù àpbè àbà ndi dhu bhěyi, inzá ka kà'ù dhu ùngbě ùvǔvè ale rùngbeya ì ονε-bvù rò nǐ? Dhu apé ì'ì inzǐ ùvǔvè ale náarí 'ùngbě dhu tí, nírò: kònyυ àlě wúgúwúgú, ndirò kòmvù àlě bhélébhélé tsútsǎ tí àlě

* ^{15:27} 15.27 Zàb 8.7 § ^{15:29} 15.29 Kǒkò ì ùvǔvè ale tí kátina iró ale ní ngǎtsi nǐ atdídhená ale yà Yèsù ná'ù, 'àdù ùve inzá ì àpè bàtizò àlǔ rórò, ndirò ní kǎkà inzá ì á'ù Yèsù rórò υvè atdídhená ale.

kúve nídhunĩ*. ³³ Ìnzĩ nyàbhu nyĩ kutrã nyĩ wò dhu nàndà dhu nĩ: nzére ale t'ódhína náarí ìndrũ tó ídzi mùtsò nínzã. ³⁴ Ní, nyĩ nyákã nyũgèrè fùkú irèta, nyádu nyĩ ídzi ófò ò, nyádù nzérenga t'ónzita ùbhà. Obhó tí, atdídhená ale nzínzìkũ ò núnì nzá Kàgàwà. Ma mí kùncò ndínĩ nyìkũ nabhù tí rìwù.

ɔve-bvù rò rí 'ùngbě ale ní'íya nà ale-ngbò-tidò

³⁵ Pbétù, atdí ale rĩ'ì ìnè ndivũ dhu ndàtì: «Èvũve ale nũungbeya ì ìngbà dhu bhěyi? Ndirò, abádhí ní'íya ìngbà dhu bhěyi ale-ngbò-tidò nà ì í 'ùngbě rò?» ³⁶ Ní ndi dhu nivũ ale ní mùdhomà nyú! Itse nyi nyòzò rò, ndi itse rĩ nzĩ àdù ìnga ìnzá ndi ndòvè pé angyi rórò. ³⁷ Wò nyi nyòzòna dhu ní nzĩ ìnga rádù ìnga itsu nyú, pbétù nyi nyòzòna ní ákě itsé-ngba kèlě. Kà rádù ì'ì nganù tó itse màtí, ngàtsi nĩ vurò itse-tidò màtí. ³⁸ Tdítdò, Kàgàwà rádù àbhunà ndi itse ò rò ráhu itsu tò ngbõna ní yà ndi ndòzè. Ìngbatí ìli ndi itse ò rò rádù àhu itsu-ngbò ní ndi itse nà àkã tinàdò kèlě.

³⁹ Kàgàwà anzì dhu-tsí náarí'ì ìmbã kóró àdhàdhì ale-ngbò tó ófò nà: ìndrũ-ngbò tó ófò rĩ'ì atdíró, ìzã-ngbò rĩ'ì atdíró, àrè-ngbò rĩ'ì atdíró, ndirò ìbhè-ngbò rĩ'ì atdíró.

⁴⁰ Ìrũ-akpà ò ale-ngbò mà, yà adzi ò ale-ngbò mànà rĩ'ì ìnè átò. Ìrũ-akpà ò ale-ngbò tó aya mà rĩ'ì dhèdhèrò yà adzi ò ale-ngbò tó aya nà. ⁴¹ Adyifò bhà ìnga t'áwùta rĩ'ì atdíró, àbí bhà tsí rĩ'ì atdíró, ndirò alalì tó rĩ'ì òyá tí. I alalì nzínzì ò màtí, ìnga t'áwùta nũdã wà ì.

⁴² Ní, dhu í'íya yà dhu bhěyi yà vùvũvè ale rĩ 'ùngbě rò: yà adzi ò àlě kí'ì nà ale-ngbò ní ndínzã arí ale-ngbò. Pbétù, àlě ùngbě àlě kí ɔve-bvù rò rò, àlě kí'íya nà ale-ngbò ní ìnzĩ rádù ndínza ale-ngbò. ⁴³ Ka kí kòtdù

* 15:32 15:32 Ìsa 22:13

itsina ònzi ka kí òná ófò ǒ kà rǐ̀ì rórò, kà ràdù ndìngbè ádrùngbànga tó awáwù ǒ. Ka kí kòtdù ivívinga ǒ kà rǐ̀ì rórò, kà ràdù ndìngbè ádrùngbànga tó ɔ̀bi nà. ⁴⁴ Ka kí kòtdù rò, kà rǐ̀ì nà ní yà adzi ǒ ale-ngbò. Pbétù kà rǐ̀ì ndìngbè rò, kà ràdù ì̀ì nà ní òrù-akpà ǒ ale-ngbò. Dhu apé ì̀ì inè yà adzi ǒ ale-ngbò náarí̀ì dhu tí, ní òrù-akpà ǒ ale-ngbò rǐ̀ì inè átò. ⁴⁵ Ndi dhu bhèyi ní ndi Andítá rǎtina: «Wemberè t'ále, Àdamù, nìì àbà tí ípìrǒnga nába ale*.» Pbétù, olunǎ rò ì̀ì Àdamù, Krístò, nìì ípìrǒnga àbhù rí indrù tò ì̀ìlǎ-Alafí-otù ǒ ale. ⁴⁶ Wemberè tí àlè kabà ale-ngbò ní yà adzi ǒ ale-ngbò ìnzì ní òrù-akpà ǒ ale-ngbò. Ndi-tsí rǐ̀rǎ olunǎ rò. ⁴⁷ Wemberè t'ále, Àdamù, nìì yà adzi ǒ ale. Kàgàwà náabhòlò ka adzi nǐ. Pbétù, ɔ̀ɔ rí kisè Àdamù níira òrù-akpà ǒ rò. ⁴⁸ Yà adzi ǒ ale nófò ì̀ì yà adzi nǐ Kàgàwà abhòlò Àdamù nà. Ndirò òrù-akpà ǒ owuya ì̀ì nùngbe ale, nófóya ì̀ì wò òrù-akpà ǒ rò ìra ale nà. ⁴⁹ Àdhàdhì àlè kófò àlè wò adzi nǐ Kàgàwà abhòlò ale nà dhu bhèyi, ní àlè kófóya àlè átò wò òrù-akpà ǒ rò ìra ale nà.

⁵⁰ Àbanǐnzó, kànǐ ma móvona fùkù dhu: ìzǎ mà azu mànà nà rí̀ì ale-ngbò rǐ̀ì mbá àdù ì̀ì ngari nà òrù-akpà ǒ Ádrùngbǎ kamà Kàgàwà bhà Idzi ǒ. Ndirò òmò rádù òmò dhu mà ní rǐ̀ì nzi àdù òko atdíkpá ìnzì rádù òmò dhu mànà.

⁵¹ Kànǐ ma mí òdhù ò okónà dhu òvò fùkù: àlè'ì kóró àlè kùvèya nzi, pbétù àlè'ì kóró àlè kùwèya àlè. ⁵² Ndi dhu ɔ̀nziya ndi ákè kàsùmǐ-ngba ǒ, àdhàdhì yà indrù rǐ̀ì nyìkpóna àpbi, ndàdù àngbenà dhu bhèyi, yà adzi ǒ kóró dhu-tsù rǐ̀ì ndòdì nǐ wàndà rǒngò nínganí. Obhó tí, ndi wàndà rǒngò rò, ùvùvè ale nùngbeya ì̀ì yà ìnzì rádù òmò ale-ngbò tó ófò nà. Ndirò àlè'ì, yà àlè-nyìkpó nà

* 15:45 15:45 ɔ̀pt 2.7

àlě kòtù àlě rò, àlě kadùya àlě nùwu átò. ⁵³ Obhó tí, dhu àkǎ òmò rádù òmò alɛ-ngbò ràfǒ yà ìnzǐ rádù òmò alɛ-ngbò. Wò ndi òvè rádù òvè alɛ-ngbò náká wà ndáfǒ yà ìnzǐ rádù òvè alɛ-ngbò. ⁵⁴ Yà ndìnza rádù alɛ-ngbò náafóya gukyè yà ìnzǐ rádù ndìnza alɛ-ngbò, wò ndi òvè rádù òvè alɛ-ngbò ràdù ìnzǐ rádù òvè alɛ-ngbò náfò, nírò ní ndi yà ìlǐlǎ Andítá ò ka kandí ɔɛ náakáya. Ndi ɔɛ rǎtina: «ɔve dhu òtò wà. ɔve lèma dhu ònzì wà dòtsí*.

⁵⁵ Inyi òvé, pbùkù mùlèma rǐì ngbòró?

Inyi òvé, okpèu rǐì ngbòró*?»

⁵⁶ ɔve-okpè ní nzéɛnga, ndirò nzéɛnga bhà ádrùngbǎnga tó obi ní ɛyátá*. ⁵⁷ Ilèta àkǎ àlě ràbhu Kàgàwà tò. Ka ní ndi àlě àbhù arí àlě rònzì ɔve lèma àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù Krístò-otù ǒ!

⁵⁸ Nírò àbanǐnzò, yà atdíǒ ma mózè nyǐ rò, nyǐ nyàká nyǐkò pòtsó wò fùkù ma mòvò obhónɡa ǒ, ìnzǐ nyǎbhu nyǐ kumbe nyǐkù akyɛ. Nyǐ nyàká nyǎmbe òwu dǒ angyi tí àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù bhà kasu t'ónzita nà, nyǎdù dhu ùni wò kà-nyutsi nyǐ nyǐì dhu-okú dò rò nyǐ nyónzina kasu rǎrǐ nǐ àwǐ kòkórò.

16

Pbàkrístò rǐ fùrangà àtsà Yèrùsàlèma tó kigò ǒ
Kànísà dzùna ì onzi tí nǐ dhu

¹ Yèrùsàlèma tó kigò ǒ rǐì Kàgàwà bhà alɛ dzùna nɔnzì tí ka kátsàna fùrangà nàndà dhu nǐ, nyǐ nyàká nyǐnzì dhu átò àdhàdhì Galàtiyà tó pbìrì ǒ kànísá tò

* 15:54 15.54 Ìsa 25.8 * 15:55 15.55 Ìsa 25.8; ɔsɛ 13.14 * 15:56

15.56 Nzéɛnga bhà ádrùngbǎnga tó obi ní ɛyátá dhu-tì ní, ɛyátá arí ndi nzéɛnga tí rǐì dhu ìtè ìndrù tò.

ma múyà dhu dhu bhěyi*. ² Yà yengè idhò náaríku dhu bhěyi, ìngbatí ìlì ndì ale mà nzínziku ò náká ndàrà yà ndì ndòngyè fùrangà-go níli rǒ ndòdò pbìndà, tsángbátí nyǐ nyowuna bvùkù ma mára àhu dhu òdò ndíní nyǐ nyatsá tí fùrangà nǐ. ³ Ní bvùkù ma mára àhu rò, ma mí nyǐ nyóvona ale òvì bhàruwà nà, ròwù fùkú pèrè nà Yèrùsàlemà tó kígò ò. ⁴ Dhu apé ì'ì iwà ma màkà marà átò ányì dhu tí, ní mà màkà mǒwù atdíkpá abádhí mànà.

Polò rǐ abhi ò ndì ndàrà dhu ùdhě angyangyi dhu

⁵ Ma mára àhu bvùkù iwà ma mùdà Màkèdòniyà tó pbìrì ònǎ rǒrò. Obhó tí, ma múda ùda ányì nanǎ. ⁶ Ngǎtsi nǐ ma mádi àdǐ fùrábvù ákě kàsùmì tí. Ndirò ngǎtsi nǐ, ma mádi àdǐ átò ádrùngbǎ girì tó kàsùmì ò bvùkù, ndíní nyǐ nyibho tí dzùnàdu ònzì rí pbàkà abhi ò dhu-tsí idù. ⁷ Obhó tí, ma mòzè nzá àlě ràla àlě nyǐ mànà ùda ma múda òná kàsùmì ò tí. Ma mòzè dhu ní àlě ròkò pé atdíkpá nyǐ mànà ngúfe idho tí, Ádrùngbǎle òzè ka nǐ.

⁸ Pbétù, ma mòzè mádi iró èfesò tó kígò ò ràrà àhu Pèndèkòtè-idhò ò. ⁹ Obhó tí, ádrùngbǎ kasu ònzì ma mí iró nǐ dhu tó tsátsù àpfò wà ndì idù, ndirò ima nà rí 'ùgye ale rǐ'ì inè abho nyú.

¹⁰ Tìmòtewù apé ìrà àhu, ní nyǐ nyàkǎ nyǒdò ka mběyi nzínziku ò ìnzǐ rònzì odo. Obhó tí, àbadhi arí Ádrùngbǎle Yèsù bhà kasu ònzì àdhàdhì ma marí kònzì dhu bhěyi. ¹¹ Nírò, atdí ale mà àkǎ nzá ndònzì kà gàyà. Pbétù nyǐ nyàkǎ nyǒnzì kà dzùnà ràdu ndì tidu ò màrùngà ò affina rǐ'ì rǒrò. Obhó tí, ma mí àbadhi mà nódò rìwù atdíkpá Yèsù ná'ù adódu mànà.

¹² Àlě t'ádòna Apolò nàndà dhu nǐ, ma mǎtdè ka atdídǒ ndíní owu tí fùrábvù atdíkpá ngǔkpà àlě t'ádóna mànà,

* 16:1 16.1 Gàl 2.10

pbétù kàdù nzá ndòzè ndàrà kòmbí ányì. Ní kà rǎrà ányì kàsùmì àbà ndì ndí rò.

Kà riku dóná rò sedzà mà, ovíta mànà

¹³ Nyí nyàkǎ nyòkò ípìrǒ rò nyìkpókù nà, nyädù iko pòtsó fùkú a'uta ǒ. Nyí nyàkǎ nyí'ì mànzì tó aλε-affi nà, nyädù ì'ì obi nà aλε tí. ¹⁴ Nyí nyàkǎ nyǒnzì kóró dhu àzè ǒ.

¹⁵ Àbanǎnzó, nyí nyúni wà Stìfanà mà pbì idzá-bhà mànà kóró. Abádhí nǐ'ì ndì wemberè tí Yèsù na'u fùkú pbìrì Àkayà ǒ aλε nzínzì ǒ. Ndirò abádhí adzì ì Kàgàwà bhà aλε-kàsù t'ónzita tò. Ní ma mètèdè nyí ìtdè tí, ¹⁶ nyí nyàkǎ nyí'ì kǒkò dhu bhèyi aλε-tidò-tsù dhu. Ndirò, nyí nyàkǎ nyí'ì kǎkà atdúyá nyú nà arí kasù ònzì, 'ìvò adyò nyú atdíkpá abádhí mànà aλε-tsù dhu átò.

¹⁷ Ìdhèdu ìka wà ndì Stìfanà mà, Fòrtùnato mà Àkàyikò mànà níwù ùvò tidú dhu dǒ. Abádhí ìwù oko fùkú ngari ǒ tidú. ¹⁸ Ndirò abádhí nábhu affidu ràyi àdhàdhì abádhí ábhu affikù ràyi dhu bhèyi. Nírò, dhu àkǎnà wà kuni kǒkò dhu bhèyi aλε tó ídzìnga.

¹⁹ Àziyà tó mùlengù ǒ Kànísá nóvì nyí. Ndirò Àkilà mà Pèrèsílà nà, atdíkpá kǎkà fí-dzá arí 'ùndù kànísà mànà, nóvì nyí atdídǒ Ádrùngbǎle Yèsù-nyùtsì. ²⁰ Kǎkà iró rí'ì àlě t'ádóna kóró nóvì nyí. Ndirò nyí mà átò nyí nyàkǎ nyòvì nyí nzínzikù ǒ mbèyi nyú.

²¹ Ìma Polò, yàrí ní ndì ǒtsúdu nyú nǐ ma màndì fùkù dhu, movì nyí ònà.

²² Ndi aλε apé nzí Ádrùngbǎle Yèsù nózè, ní ndì aλε àkǎ ofúngá nà.

Màrànatà! Kà-tì ní: Àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù àkǎ ndìrà!

²³ Àlě tó Ádrùngbǎle Yèsù nǎkǎ ndàso nyí!

²⁴ Ma mózè nyí kóró Yèsù Krístò-nyùtsì.

Ungbòta-ጋwá Tá Bhǔkù

Ndrǔna: Ungbòta-ጋwá Tá Bhǔkù New Testament

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ndrǔna (Ngiti)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 30 Dec 2021 from source files dated 30 Nov 2021

abb6c630-aaf1-5647-8172-605215e8fe12